

ACHREDU
AMGUEDDFEYDD

MUSEUM
ACCREDITATION

Cynllun Achredu ar gyfer Amgueddfeydd
ac Orielau yn y DU

Achrediad: Sut i Gyrraedd y Safon

Tachwedd 2024

Cynnwys

Croeso i'r Cynllun Achredu	3
Beth yw'r amcanion a'r gofynion?	3
Beth yw'r buddion?	3
Pwy all wneud cais?	4
Y broses ymgeisio	4
Partneriaeth Achredu'r DU	5
Sut i ddefnyddio'r ddogfen arweiniad hon	6
Sut i benderfynu ar faint a math eich amgueddfa	6
Dangos tystiolaeth o gymeradwyo polisïau a chynlluniau	6
Nodiadau canllaw ar gyfer gofynion 1-3 y Safon Achredu, Iechyd Sefydliadol	8
1. Trefniadau llywodraethu a rheoli priodol	8
I fodloni'r safon, bydd angen i chi ddarparu tystiolaeth fod gennych bob un o'r canlynol:	8
1.1 Datganiad clir o bwrpas	8
1.2 Cyfansoddiad priodol	10
1.3 Strwythur boddhaol ar gyfer eich rheoli a llywodraethu	12
2. Cynllunio ymlaen llaw a bod â'r adnoddau i gyflawni'ch cynllun	15
2.1 Blaengynllun neu gynllun busnes cymeradwy sy'n cynnwys y flwyddyn gyfredol a dilynol... ..	16
2.2 Cynaliadwyedd ariannol	19
3. Asesu a rheoli risg i'ch sefydliad	20
3.1 Meddiannaeth ddiogel o bob adeilad sy'n cynnwys casgliadau	21
3.2 Asesiad risg o drefniadau diogelwch	22
3.3 Cynllun argyfwng clir ac ymarferol	23
Nodiadau canllaw ar ofynion 4-6 y Safon Achredu, Rheoli Casgliadau	26
4. Cadw a datblygu casgliadau	26
4.1 Ysgwyddo cyfrifoldeb dros yr holl gasgliadau rydych chi'n eu rheoli	27
4.2 Polisi, wedi'i gymeradwyo gan y corff llywodraethu, ar gyfer datblygu casgliadau, gan gynnwys caffael a gwaredu	28
5. Cadw gwybodaeth ddefnyddiol a defnyddiadwy am gasgliadau	33
5.1 Polisi dogfennaeth cymeradwy	33
5.2 Dilyn gweithdrefnau dogfennaeth sylfaenol Spectrum	35
6. Gofal a chadwraeth casgliadau	36

6.1 Polisi cymeradwy ar ofal a chadwraeth casgliadau.....	37
6.2 Cynllun gofal a chadwraeth casgliadau	39
Nodiadau canllaw ar gyfer gofynion 7-9 y Safon Achredu – Defnyddwyr a'u Profiadau	42
7. Bod yn hygyrch i'r cyhoedd	42
7.1 Polisi mynediad cymeradwy.....	43
7.2 Cynllun mynediad.....	44
8. Deall a datblygu'ch cynulleidfaoedd	47
8.1 Deall pwy sy'n defnyddio'ch amgueddfa, a phwy sydd ddim	48
8.2 Defnyddio gwybodaeth er mwyn asesu anghenion eich defnyddwyr	50
8.3 Cynllun i ddatblygu'ch ystod o ddefnyddwyr.....	51
9. Cynnwys eich defnyddwyr, a gwella eu profiadau	52
9.1 Darparu gweithgareddau dysgu a darganfod sy'n sbarduno, gan gynnwys arddangosfeydd a rhaglenni sy'n seiliedig ar eich casgliadau	53
9.2 Cyfathrebu'n effeithiol â defnyddwyr a darpar ddefnyddwyr trwy amrywiaeth o weithgareddau mynediad, marchnata a hyrwyddo.....	56

Croeso i'r Cynllun Achredu

Diolch yn fawr am eich diddordeb yn y Safon Achredu Amgueddfeydd, sef Safon y DU i amgueddfeydd ac orielau.

Mae'r Cynllun yn nodi'r safonau o arfer da ar gyfer y sector y cytunwyd arnynt yn genedlaethol. Mae'n cael ei reoli fel partneriaeth rhwng Arts Council England, Llywodraeth Cymru, Museums Galleries Scotland a Chyngor Amgueddfeydd Gogledd Iwerddon.

Beth yw'r amcanion a'r gofynion?

Rydym eisiau i amgueddfeydd fod yn sefydliadau gwydn, sydd â ffocws, y mae pobl yn ymddiried ynddynt ac sy'n cynnig profiad gwych i'w hymwelwyr.

Mae'r Safon Achredu'n llawlyfr ar gyfer rhedeg amgueddfa lwyddiannus, sy'n sicrhau bod gan y cyfranogwyr bolisiau, cynlluniau a gweithdrefnau hanfodol yn eu lle. Mae'r gofynion yn ymdrin â thri maes eang o waith amgueddfeydd: iechyd sefydliadol, rheoli casgliadau a defnyddwyr a'u profiadau

Mae'r Cynllun yn diogelu mynediad tymor hir i gasgliadau cyhoeddus ac yn darparu fframwaith ar gyfer arferion moesegol amgueddfeydd. Mae'n cysylltu'n uniongyrchol â Spectrum – sef safon rheoli casgliadau'r DU, a Chod Moeseg y Gymdeithas Amgueddfeydd.

Unwaith y byddent wedi derbyn Achrediad, mae angen i gyfranogwyr gynnal gofynion y Safon. Mae'r Cynllun yn cefnogi datblygiad sefydliadol orau pan mae cylch cadarnhaol o ymgynghori, cynllunio, adolygu, gwelliannau a gwerthuso yn ei le.

Trwy gymryd rhan yn y Cynllun Achredu, bydd angen i chi gytuno i'n '[Telerau ac Amodau](#)'.

Beth yw'r buddion?

Mae ennill Achrediad yn gadarnhad. Mae'n dangos bod yr amgueddfa'n cael ei rhedeg yn broffesiynol ac mae'n gyflawniad i ymfalchïo ynddo. Mae'n rhoi tawelwch meddwl i ariannwyr, benthycwyr, rhoddwyr a rhanddeiliaid eraill bod gan amgueddfa sylfaen gadarn.

Mae'r Achrediad yn helpu gydag eiriolaeth, yn arbennig o fewn sefydliadau mwy fel awdurdodau lleol prifysgolion neu gyrff proffesiynol lle nad yw gweithgareddau'r amgueddfa yn un o brif bwrpasau'r sefydliad.

Mae hefyd yn helpu gydag atebolrwydd, yn rhoi tawelwch meddwl i aelodau'r Bwrdd yn eu rôl o oruchwyllo.

Mae'r Cynllun yn galluogi i amgueddfeydd asesu eu perfformiad cyfredol, yn ogystal â'u cefnogi nhw i ddatblygu eu gwasanaethau. Mae pwyslais ar flaengynllunio i sicrhau dyfodol llwyddiannus a chynaliadwy.

I ymgeiswyr a chyfranogwyr, mae'r broses asesu ar gyfer Achrediad yn wiriad allanol defnyddiol.

Pwy all wneud cais?

Mae'r Achrediad i Amgueddfeydd yn Safon hyblyg a chynhwysol. Mae'n cael ei ddefnyddio gan bob math o amgueddfeydd cyhoeddus – o sefydliadau bach a redir gan wirfoddolwyr i sefydliadau cenedlaethol. Rydym yn teilwra'r gofynion yn ôl maint a math yr amgueddfa. Gallwch ganfod rhagor am y meini prawf hyn yn y ddogfen [Arweiniad i Achrediad: 'Dangosyddion graddiadwyedd amgueddfeydd'](#).

Rydym yn dyfarnu Achrediad i safleoedd amgueddfeydd unigol (safle ffisegol / lle / adeilad), yn hytrach na chasgliadau.

Y broses ymgeisio

Mae proses ymgeisio dau gam i'r Cynllun Achredu. Yn gyntaf rydym yn gofyn i ymgeiswyr gwblhau Holiadur Cymhwysedd. Os bydd eich amgueddfa'n cyflawni meini prawf cymhwysedd allweddol, byddwch yn ennill statws Gweithio Tuag at Achrediad. Yna bydd gennych hyd at dair blynedd i baratoi a chyflwyno cais am Achrediad.

Os bydd eich cais yn dangos eich bod yn cyflawni gofynion y Safon yna byddwn yn dyfarnu Achrediad Llawn. Unwaith y byddent wedi derbyn Achrediad, mae'n rhaid i amgueddfeydd roi gwybod i ni os bydd unrhyw newidiadau yno sy'n effeithio ar eu gallu i gyflawni'r Safon. Mae hyn wedi ei gynnwys yn ein ['telerau ac amodau'](#).

Mae eich dyfarniad Achrediad yn para tan eich adolygiad nesaf. Mae hyn fel arfer yn digwydd bob pum mlynedd ac mae wedi ei seilio ar asesiad o'ch Ffurflen Achrediad.

Gallwch weld arweiniad, adnoddau a thempledi i'ch cefnogi drwy bob cam o'r broses yn y '[Llyfrgell Arweiniad i Achrediad](#)'.

Partneriaeth Achredu'r DU

Gwneir asesiadau gan Bartneriaeth Achredu'r DU: Arts Council England, Museums Galleries Scotland, Llywodraeth Cymru a Chyngor Amgueddfeydd Gogledd Iwerddon.

Mae pob sefydliad yn awdurdod datblygu cenedlaethol i amgueddfeydd. Yn rhan o'r asesiad am Achrediad, byddwn yn ystyried sut mae amgueddfeydd yn gweithio yng nghyd-destun eu gwlad hwy a'u blaenoriaethau gwleidyddol a'u fframwaith cyfreithiol:

Lloegr

Arts Council England yw'r awdurdod datblygu cenedlaethol i amgueddfeydd yn Lloegr. Mae'r Egwyddorion Buddsoddi yn ein strategaeth [Let's Create](#) yn darparu fframwaith ar gyfer datblygiad amgueddfeydd. Dyma nhw: Uchelgais ac Ansawdd; Cynhwysiant a Pherthnasedd; Cyfrifoldeb Amgylcheddol a Deinemigrwydd. Mae Arts Council England yn cynnal amrywiaeth o gynlluniau cenedlaethol i gefnogi amgueddfeydd, yn cynnwys y Rhaglen Datblygu Amgueddfeydd sy'n darparu cyngor am Achrediad a chymorth datblygiad parhaus i amgueddfeydd ar lefel leol.

Yr Alban

Mae Museums Galleries Scotland yn darparu cymorth datblygu i amgueddfeydd ac yn asesu ar gyfer Achrediad i'r amgueddfeydd yn yr Alban. Mae disgwyliad y bydd amgueddfeydd yn darparu yn erbyn [Strategaeth Amgueddfeydd ac Orielau yr Alban](#) a blaenoriaethau Llywodraeth yr Alban e.e. Gwaith Teg.

Cymru

Darperir asesiad ar gyfer achredu a chymorth datblygu i amgueddfeydd yng Nghymru yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru drwy swyddogion yn yr Is-adran Diwylliant. Mae rôl uniongyrchol Llywodraeth Cymru mewn darparu cymorth datblygu amgueddfeydd yn golygu bod disgwyliad i amgueddfeydd nad ydynt yn rhai cenedlaethol ddarparu eu gwasanaethau mewn cydweithrediad â'r [Rhaglen Lywodraethu](#) a blaenoriaethau polisi eraill. Gwelir hyn yn amlwg, er enghraifft, lle disgwylir i dderbynwyr cyllid grant ddangos sut maen nhw'n cefnogi ymrwymadau polisi.

Gogledd Iwerddon

Mae Cyngor Amgueddfeydd Gogledd Iwerddon yn cefnogi ac yn datblygu amgueddfeydd lleol drwy Achrediad; Cymorth Grant; Hyfforddiant a Datblygu Sgiliau; Ymchwil; Digwyddiadau Rhwydweithio; Arweiniad a chymorth proffesiynol; Eiriolaeth; Rhaglennu a phartneriaethau.

Sut i ddefnyddio'r ddogfen arweiniad hon

Mae gofynion y Safon Achredu'n cwmpasu tri maes eang o waith:

- Gofynion 1-3 – Iechyd Sefydliadol
- Gofynion 4-6 – Rheoli Casgliadau
- Gofynion 7-9 – Defnyddwyr a'u Profiadau

Mae'r ddogfen hon yn esbonio sut i ddangos bod eich amgueddfa'n cyflawni pob un o'r gofynion. Mae'n rhoi manylion y dystiolaeth y bydd arnoch angen ei chyflwyno a pham y mae'n bwysig. Mae rhywfaint o'r dystiolaeth yn berthnasol i bob amgueddfa; mae'r dystiolaeth arall wedi'i theilwra i faint a math yr amgueddfa.

Sut i benderfynu ar faint a math eich amgueddfa

Mae amgueddfeydd sy'n cymryd rhan mewn Achrediad yn amrywio'n fawr iawn o ran eu maint a sut maen nhw'n cael eu rheoli. Mae Achrediad yn un safon sydd ag un gyfres o ofynion yn cwmpasu sector cyfan y DU; ond nid yw'n disgwyl i bob amgueddfa fod yr un fath. Mae'r arweiniad hwn drwyddo draw yn rhoi'r ymatebion priodol ar gyfer amgueddfeydd o wahanol feintiau a mathau.

I ddewis maint a math eich amgueddfa chi, cymharwch eich amgueddfa â'r dangosyddion sydd wedi eu hamlinellu yn y ddogfen Achrediad: 'Dangosyddion graddiadwyedd amgueddfeydd'.

Yna, yn yr arweiniad isod, gallwch neidio yn syth i'r nodiadau sy'n berthnasol i'ch amgueddfa benodol chi fel y bo'n briodol.

Dangos tystiolaeth o gymeradwyo polisïau a chynlluniau

Mewn rhai achosion, bydd angen i ni weld tystiolaeth bod eich corff llywodraethu, neu'r is-bwyllgorau dirprwyedig perthnasol, wedi cymeradwyo polisïau a chynlluniau. Bydd angen llofnod ar hon gan yr unigolyn awdurdodedig, er enghraifft eich Cadeirydd neu'ch aelod Cabinet.

Gall y dystiolaeth o gymeradwyaeth fod mewn nifer o wahanol ffurfiau yn dibynnu ar eich sefydliad. Gall fod yn: gopi wedi'i lofnodi o gyfres lawn neu wedi'i golygu o 'gofnodion'; neu gopi wedi'i lofnodi o ddarn o'r cofnodion sy'n cynnwys dyddiad y

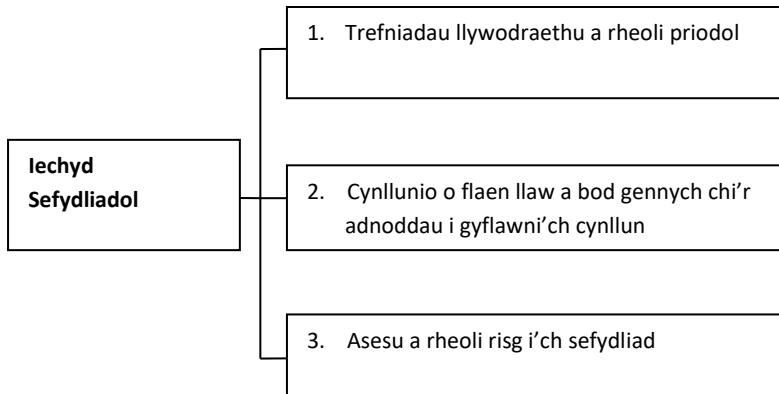
cyfarfod, rhif yr eitem a thrafodaeth lawn am yr eitem honno, ar ôl tynnu unrhyw olygiadau; datganiad wedi'i lofnodi gan yr unigolyn priodol sy'n nodi bod y cynllun, polisi ac ati wedi cael eu cymeradwyo gan y corff llywodraethu.

Pan ddywedwn 'lofnodi' rydym yn golygu: llungopi neu sgan o ddogfen bapur yn dangos y llofnod go iawn gan yr unigolyn priodol; e-bost gan yr unigolyn priodol gyda chofnodion heb eu llofnodi ynghlwm sy'n datgan bod y cofnodion hynny, y cofnodion sydd wedi'u golygu, neu ddarn o'r cofnodion wedi eu cymeradwyo ar ddyddiad penodol; e-bost gan yr unigolyn priodol.

Gydag awdurdodau lleol, gallwn dderbyn dogfen benderfyniad wedi'i chyhoeddi (ar y rhyngwrwyd) nad yw efallai wedi ei lofnodi go iawn. Yn y sefyllfa hon, mae cyhoeddiad yn dystiolaeth o gymeradwyaeth.

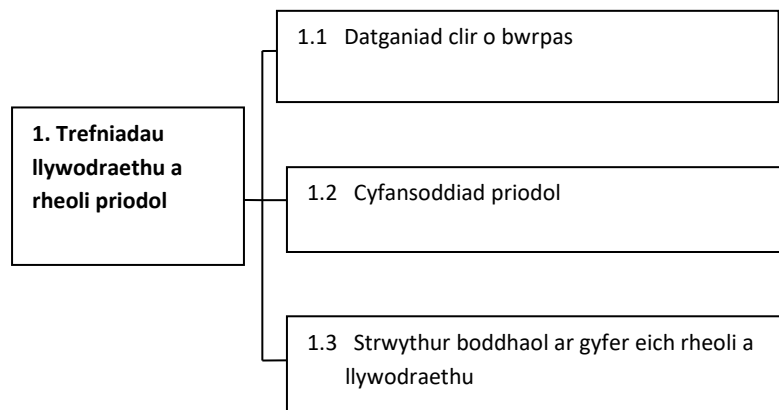
Nodiadau canllaw ar gyfer gofynion 1-3 y Safon Achredu, Iechyd Sefydliadol

Mae tri gofyniad cyntaf y Safon Achredu'n edrych ar sut rydych chi'n rhedeg eich amgueddfa, eich trefniadau llywodraethu a rheoli. Bydd angen i chi roi tystiolaeth o sut rydych chi'n cynllunio o flaen llaw, sut rydych chi'n sicrhau bod gennych chi'r adnoddau i gyflawni'ch cynllun, a sut rydych chi'n asesu ac yn rheoli risg yn eich sefydliad.

1. Trefniadau llywodraethu a rheoli priodol

I fodloni'r safon, bydd angen i chi ddarparu tystiolaeth fod gennych bob un o'r canlynol:

1.1 Datganiad clir o bwrpas

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?

1.1 Datganiad clir o bwrpas	Mae'r datganiad o bwrpas yn diffinio pam mae'r amgueddfa'n bodoli ac ar gyfer pwy mae hi. Mae'n sail i'r holl benderfyniadau a gweithgarwch a dylai gael ei gyfathrebu a'i ddeall yn glir ledled eich sefydliad a gan eich rhanddeiliaid a'ch defnyddwyr.	Mae'r datganiad wedi'i gynnwys yn eich dogfen lywodraethu fel rheol a byddai disgwyl iddo ymddangos mewn dogfennau polisi a chynllunio allweddol. Bydd angen i chi ddweud wrthym ble mae'ch datganiad o bwrpas yn eich dogfennau allweddol – dogfen lywodraethu, blaengynllun neu gynllun busnes, a pholisi datblygu casgliadau.
-----------------------------------	---	---

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-3

Caiff Elusennau a Sefydliadau Corfforedig Elusennol (CIOs) eu harwain gan gyfansoddiad a fydd yn cynnwys eu datganiad o bwrpas (yr 'amcan' neu'r 'amcanion'). Hwyrach fod y datganiad wedi'i ysgrifennu gryn amser yn ôl ac mae'n bosibl ei fod wedi cael ei ailysgrifennu fel datganiad cenhadaeth i'w ddefnyddio mewn dogfennau polisi a dogfennau cynllunio. Mae hyn o ganlyniad i newidiadau mewn pwyslais a defnydd o iaith gan amlaf.

Os yw'r amcan/datganiad o bwrpas elusennol wedi cael ei ailysgrifennu fel hyn, ni ddylid newid yr ystyr.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Gall fod nifer o ddatganiadau gwahanol o bwrpas, ar lefelau gwahanol yn yr awdurdod lleol. Gallai fod hyd at dair lefel. Os yw hyn yn wir, cyflwynwch gopïau o'r holl ddogfennau perthnasol. Fel arfer bydd:

- Datganiad o bwrpas sy'n llywio strategaeth ddiwylliannol (neu gyfwerth) y Cyngor
- Datganiad o bwrpas sy'n deillio o'r strategaeth ddiwylliannol (neu gyfwerth) sy'n llywio dogfen gynllunio'r gwasanaeth amgueddfeydd
- Datganiad o bwrpas ar gyfer yr amgueddfa unigol sy'n cefnogi datganiad o bwrpas troswaol y gwasanaeth amgueddfeydd

Amgueddfeydd Prifysgol ac Addysg Uwch – mathau 1-3

Fel rheol, bydd y datganiad o bwrpas wedi'i leoli yng nghylch gorchwyl y pwyllgor perthnasol neu delerau gwaddol neu rodd.

Amgueddfeydd cenedlaethol

Fel rheol mae amgueddfeydd cenedlaethol yn cael eu llywodraethu gan Ddeddf Seneddol neu Siarter Brenhinol a'u cyfansoddi fel elusennau sy'n cael eu llywio gan gyfansoddiad a fydd yn cynnwys eu datganiad o bwrpas (yr 'amcan' neu'r 'amcanion').

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Bydd hyn yn ymwneud â'ch math priodol chi o drefniadau llywodraethu am fod Cenedlaethol mewn enw' yn ddull marchnata yn hytrach na math o lywodraethiant.

Am beth rydym ni'n chwilio :

- Byddwn yn edrych ar y dogfennau rydych chi'n eu cyflwyno gyda'ch cais i wirio bod llinyn amlwg rhwng eich datganiad o bwrpas a'ch dogfen lywodraethu a chynlluniau a dogfennau polisi allweddol, fel y blaengynllun/cynllun busnes a'r polisi datblygu casgliadau
- Os oes datganiad byr o bwrpas wedi'i ddatblygu o ddatganiad mwy cymhleth neu drosfwaol, byddwn yn edrych i weld a yw'r pwrpas craidd wedi aros yr un fath
- Os yw'r datganiad o bwrpas yn cael ei ategu gan is-ddatganiad neu is-genhadaeth mwy manwl neu bendant, byddwn yn edrych i weld sut mae'r pwrpas craidd wedi aros yr un fath

1.2 Cyfansoddiad priodol

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
1.2 Cyfansoddiad priodol	Mae amgueddfeydd yn sefydliadau hirdymor sy'n bodoli er lles y cyhoedd ac sy'n gwarchod eu hasedau, gan gynnwys casgliadau. Mae cyfansoddiadau'n bwysig i amgueddfeydd oherwydd maent yn ddogfennau cyfreithiol sy'n nodi bwriadau'r sefydliadau i sicrhau lles y cyhoedd a gwarchod casgliadau yn yr hirdymor.	Mae hyn yn cyfeirio at eich dogfen lywodraethu. Dogfen gyfreithiol yw hon sy'n amlinellu nodau'r sefydliad a, gan amlaf, sut mae'n cael ei weinyddu. Bydd angen i ni weld y ddogfen hon (dogfennau hyn). Bydd angen i chi gyflwyno copi i ni o'r fersiwn gymeradwy ddiweddaraf. Mae angen i ddogfennau llywodraethu cyfredol eich

	Rhaid i'ch dogfen lywodraethu eich galluogi i wneud hyn.	amgueddfa gwmpasu'r meini prawf cyfansoddiadol canlynol: 1. Bodoli ers lles y cyhoedd 2. Gallu dangos bod ei chasgliadau a'i hasedau'n cael eu gwarchod yn briodol 3. Yn meddu ar bwerau i weithredu amgueddfa a dal casgliadau ac asedau, a rhaid i'r pwerau hyn fod yn dryloyw ac ni ddylent gynnwys y gallu i ddosbarthu asedau neu elw er budd personol 4. Yn destun rheoleiddio statudol neu broses farnwrol mewn perthynas â'i hymddygiad 5. Gorfod bod yn endid parhaol sydd â phwrrpas hirdymor
--	--	--

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-3

Caiff elusennau a CIOs eu harwain gan gyfansoddiad. Dyma'ch dogfen lywodraethu – dogfen gyfreithiol sy'n amlinellu nodau sefydliad a, gan amlaf, sut mae'n cael ei gweinyddu.

Dylai'r cyfansoddiad roi'r pŵer i ddal a/neu fod yn berchen ar gasgliad ac i weithredu amgueddfa o fewn naill ai ei hamcanion sylfaenol neu is-gymal. Os ydych chi'n elusen gofrestredig/gymeradwy, bydd rhaid i chi fod wedi'ch cofrestru gyda'r awdurdod rheoleiddio perthnasol (Comisiwn Elusennau, Office of the Scottish Regulator).

Bydd angen i chi ddarparu copi o'ch dogfen lywodraethu.

Os nad yw cofrestru'n bosibl, dylai'r amgueddfa roi tystiolaeth o gymeradwyaeth elusennol gan Gyllid a Thollau Ei Mawrhydi (CThEM) <https://www.gov.uk/charity-recognition-hmrc>

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Bernir bod gan awdurdodau lleol y pŵer i weithredu amgueddfeydd drwy'r Ddeddf Seneddol neu Orchymyn (Gogledd Iwerddon) perthnasol:

- Cymru a Lloegr: Deddf Llyfrgelloedd Cyhoeddus ac Amgueddfeydd 1964; Deddf Llywodraeth Leol 1972
- Yr Alban: Public Libraries Consolidation (Scotland) Act 1887
- Gogledd Iwerddon: The Museums and Galleries (Northern Ireland) Order 1998

Gall Amgueddfeydd Awdurdod Lleol fod y Prif Awdurdod neu Gyngor Tref, Cymuned (Cymru) neu Blwyf lle mae awdurdod wedi'i ddirprwyo. Gall awdurdodau lleol fod â phwerau hefyd i weithredu amgueddfeydd drwy Ddeddf Awdurdod Lleol briodol.

Beth bynnag fo'r trefniadau cyfansoddiadol ar gyfer yr amgueddfeydd sy'n cael eu rheoli'n uniongyrchol neu eu contractio, bydd angen i chi atodi dogfennau llywodraethu cyfredol eich amgueddfa. Gallent fod yn gopi o gyfansoddiad yr amgueddfa, neu gyfeiriad at y Ddeddf Seneddol, Gorchymyn neu Ddeddf Awdurdod Lleol dan sylw.

Mewn rhai achosion, gall amgueddfeydd fod â chyfansoddiad elusen, ac mae'r awdurdod lleol yn gweithredu fel ei hunig ymddiriedolwr. Os felly, byddai angen i ni weld y cytundeb cyfreithiol gan yr awdurdod lleol sy'n grymuso'r ymddiriedolaeth elusennol i redeg yr amgueddfa.

Fel y gallwn ddeall unrhyw drefniadau sydd wedi'u contractio, bydd angen i chi roi copïau o unrhyw gytundebau rhwng yr awdurdod lleol a'r sefydliad rheoli. Gallai hyn gynnwys dogfennau fel cytundeb rheoli neu gytundeb lefel gwasanaeth, neu gytundeb benthyca casgliadau.

Amgueddfeydd Prifysgol ac Addysg Uwch – mathau 1-3

Bernir bod gan brifysgolion a sefydliadau addysg uwch eraill y pŵer i weithredu amgueddfeydd os ydynt yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd. Fel rheol, bydd y ddogfen lywodraethu wedi'i lleoli yng nghylch gorchwyl y pwyllgor perthnasol neu delerau gwaddol neu rodd.

Bydd angen i chi gyflwyno copi o'ch dogfen lywodraethu.

Amgueddfeydd cenedlaethol

Fel rheol mae amgueddfeydd cenedlaethol yn cael eu llywodraethu gan Ddeddf Seneddol neu Siarter Brenhinol a'u cyfansoddi fel elusennau a gaiff eu llywio gan gyfansoddiad a fydd yn cynnwys eu datganiad o bwrpas, sef yr 'amcan' neu'r 'amcanion'.

Hwyrach mai'r Senedd a basiodd y Ddeddf yw'r corff rheoleiddio, boed yn Senedd y DU neu'n senedd ddatganoledig, yn hytrach na Chomisiwn yr Elusennau neu'r Office of the Scottish Charity Regulator (OSCR).

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Bydd angen i chi ddarparu copi o'ch dogfen lywodraethu. Bydd y ddogfen hon yn ymwneud â'ch math priodol chi o drefniadau rheoli.

Byddwn yn gwirio bod eich dogfennau llywodraethu'n cyflawni'r meini prawf cymhwysedd ar gyfer amgueddfeydd achrededig

1.3 Strwythur boddhaol ar gyfer eich rheoli a llywodraethu

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
1.3 Strwythur boddhaol ar gyfer eich rheoli a llywodraethu	Mae angen bod strwythur rheoli ar waith sy'n amlinellu awdurdodau, rolau a chyfrifoldebau priodol i alluogi i benderfyniadau gael eu gwneud ac i sicrhau atebolrwydd ffurfiol. Mae angen gweithlu priodol a chymwys ar eich amgueddfa i'w rhedeg yn effeithiol a rhaid iddi gael polisïau, cynlluniau a gweithdrefnau cyflogaeth er mwyn cyflawni ei chyfrifoldebau cyfreithiol. Mae polisïau staffio effeithiol yn tanategu diwylliant gweithlu cadarnhaol a chynhwysol. Mae hyfforddiant a datblygiad rheolaidd yn hanfodol i sicrhau bod y gweithlu'n hyderus ac yn gymwys ac yn cadw i fyny â'r arferion cyfredol. Mae cael systemau a chynlluniau olyniaeth effeithiol ar waith ar gyfer adnewyddu'r gweithlu a'r ymddiriedolwyr yn cefnogi trosglwyddiad gwybodaeth ac yn helpu i gynnal gweithlu amrywiol o'r maint priodol.	Bydd angen i chi ddisgrifio'ch trefniadau rheoli. Bydd angen i chi gadarnhau pwy sydd â'r awdurdod i gymeradwyo polisïau a chynlluniau'r amgueddfa. Os oes sefydliad ar wahân yn rhedeg yr amgueddfa, bydd angen i ni weld unrhyw gytundebau cymeradwy rhwng y sefydliad hwnnw a'r corff llywodraethu. Bydd angen i chi ddweud wrthym sut rydych chi'n cael cyngor gan weithwyr amgueddfa proffesiynol ar ddatblygu polisïau a gwneud penderfyniadau. Os oes gennych chi Fentor Achredu bydd angen i chi gyflwyno'r cytundeb mentor wedi'i lofnodi, cofnod wedi'i lofnodi yn cadarnhau'r penodiad ac adroddiad mentor. Bydd angen i chi gadarnhau'r trefniadau sydd gennych ar waith ar gyfer recriwtio, sefydlu, nodi anghenion hyfforddi, hyfforddi, dysgu a datblygu a chynllunio ar gyfer olyniaeth. Bydd angen i chi ddarparu copi o siart eich sefydliad neu'ch gweithlu. Bydd angen i chi ddarparu copi o'ch cytundeb gwirfoddolwyr ysgrifenedig neu ddogfen gyfatebol sy'n amlinellu rolau a chyfrifoldebau penodol.

Byddwn am weld bod lefelau priodol o staffio a phrofiad ar gyfer eich amgueddfa a bod llinell gyfathrebu glir rhwng y gweithiwr amgueddfa proffesiynol a'ch corff llywodraethu. Dylai lefel y cyngor sydd ar gael fod yn briodol i faint a chwmpas eich amgueddfa. Mewn amgueddfeydd llai, heb staff proffesiynol sy'n cael eu talu, gellir bodloni'r gofyniad hwn drwy benodi Ymddiriedolwr sydd â phrofiad proffesiynol o amgueddfeydd neu Fentor Achredu, a gweithredu ar eu mewnbyn nhw.

Diffinnir gweithiwr amgueddfa proffesiynol yn yr Achrediad fel rhywun sydd â'r canlynol:

- O leiaf dair blynedd o brofiad o weithio mewn amgueddfeydd fel gweithiwr cyflogedig, gyda phrofiad ar lefel curadur/rheolwr. Gall y profiad hwn fod ar draws unrhyw un o'r tri maes yn y safon: iechyd sefydliadol, rheoli casgliadau, neu ddefnyddwyr a'u profiadau
- Ymrwymiad i ddysgu a datblygu'n bersonol i ddangos sut maen nhw'n diweddarau eu gwybodaeth, eu sgiliau a'u profiad

Rydym yn disgwyl i'r Mentor Achredu fynychu o leiaf un o gyfarfodydd y corff llywodraethu bob blwyddyn ac ymweld â'r amgueddfa o leiaf unwaith y flwyddyn. Byddwn yn gofyn am adroddiad Mentor Achredu i gyd-fynd â'ch cais neu'ch ffurflen. Gallwch ei lanlwytho i'r ffurflen ar-lein neu ei gyflwyno ar wahân i'r sefydliad sy'n asesu'ch Achrediad.

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-3

Os yw'r corff llywodraethu wedi sefydlu pwyllgor rheoli i reoli'r amgueddfa neu os yw'n cael ei rheoli gan sefydliad sydd ar wahân yn gyfreithiol, bydd angen i ni weld cylch gorchwyl a thelerau cyfrifoldeb clir y cytunwyd arnynt gan y corff llywodraethu.

Y disgwyliad ar gyfer amgueddfeydd annibynnol math 1 yw eu bod yn cael eu gweithredu'n gyfan gwbl, neu gan mwyaf, gan wirfoddolwyr; gyda chymorth Mentor Achredu fel rheol. Hefyd, bydd yna gymysgedd o staff cyflogedig a gwirfoddol ar gyfer math 2 felly gall Mentor Achredu fod yn briodol hefyd. Ar gyfer math 3, y disgwyl yw y byddai'r amgueddfa'n cyflogi gweithiwr amgueddfa proffesiynol sy'n cael ei dalu.

Byddwn yn edrych i weld sut mae'ch corff llywodraethu'n gweithio gyda'ch Mentor Achredu, er enghraifft trwy dderbyn gwahoddiadau i gyfarfodydd a chofnodion cyfarfodydd a thrwy ymweld â'r safe o leiaf unwaith y flwyddyn.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Bydd y llinell awdurdod yn dibynnu a oes model cabinet neu fodel cyngor ar waith. Byddwn yn edrych i weld sut mae'r llinell awdurdod a chymeradwyaethau'n cysylltu'r corff llywodraethu (Cyngor) â gweithgareddau'r amgueddfa. Bydd hyn yn cael sylw yng nghylch gorchwyl y Cyngor a'i gynllun dirprwyo fel rheol.

Rhaid bod yna weithiwr amgueddfa proffesiynol sy'n cael ei dalu yn bresennol. Pan mae gwasanaeth yn rheoli nifer o safleoedd, nid oes disgwyl i bob amgueddfa unigol fod â'i dîm staff ymroddedig ei hun cyn belled â bod pob un yn gallu cael gafael ar staff amgueddfa proffesiynol a bod hyn yn briodol i faint a graddfa gwasanaeth yr amgueddfa.

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch – mathau 1-3

Fel rheol, y cyngor neu'r senedd yw'r prif gorff llywodraethu a byddwn yn chwilio am linell glir o awdurdod o'r corff llywodraethu i'r amgueddfa. Gall fod gan sefydliadau addysg uwch bwyllgor rheoli penodol ac, yn y sefyllfa honno, byddwn yn edrych i weld bod awdurdod wedi'i ddirprwyo ar gyfer cymeradwyaethau.

Os yw'r amgueddfa'n cael ei rheoli gan staff addysgu fel rhan o'u rôl, y disgwyliad yw y bydd eu cyfrifoldebau i'r amgueddfa'n cael eu datgan yn glir yn eu disgrifiad swydd.

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Bydd hyn yn ymwneud â'ch math o drefniadau llywodraethu priodol. Bydd angen i chi gadarnhau eich bod yn cyflogi llawer o weithwyr amgueddfa proffesiynol, i gyflawni ystod o weithgareddau craidd.

Bydd angen i chi ddweud wrthym pa drefniadau staffio sydd ar waith i gefnogi ymchwil yn eich amgueddfa.

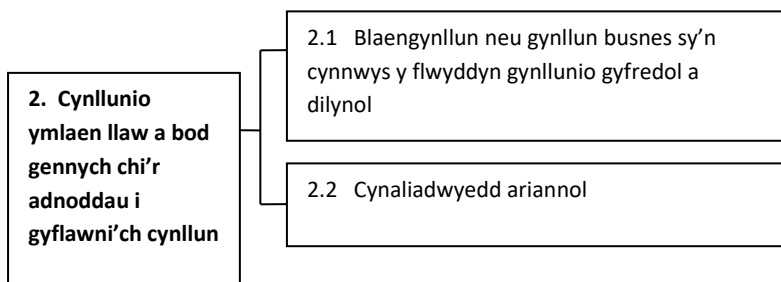
Bydd angen i chi egluro sut mae'ch staff proffesiynol yn darparu cyngor arbenigol i amgueddfeydd, oriolau a chasgliadau eraill. Gallai hyn fod drwy fentora ar gyfer yr Achrediad ond mae ffyrdd eraill di-ri o ddangos sut rydych chi'n rhoi cymorth i'r sector, er enghraifft drwy arweinyddiaeth neu gyfranogaeth mewn Rhwydweithiau Arbenigwyr Pwnc.

Am beth rydym ni'n chwilio

- tystiolaeth glir o ddirprwyo awdurdod gyda chylch gorchwyl cymeradwy ar gyfer pob pwyllgor ac is-bwyllgor rheoli
- pwy, neu ba grŵp, sydd â'r awdurdod a chyfrifoldeb am gymeradwyo dogfennau polisi. Gall hyn gynnwys penderfyniadau rydych chi'n eu dirprwyo i is-bwyllgorau, staff neu wirfoddolwyr
- os oes sefydliad rheoli ar wahân yn gyfreithiol yn rheoli'r amgueddfa, byddwn yn gofyn am gael gweld eich cytundeb ffurfiol, er enghraifft, Cytundeb Lefel Gwasanaeth. Mae angen iddo ddangos pwy sy'n gyfrifol am ba swyddogaethau a phwy sy'n talu am beth, yn ogystal â ble mae unrhyw arian sy'n cael ei wneud yn mynd. Rhaid ei bod hi'n glir pwy sy'n berchen ar y casgliad, yn ogystal â bod yn berchen ar eitemau a gesglir
- bod gan eich corff llywodraethu fynediad i gyngor amgueddfa proffesiynol ar gyfer llunio polisiâu, yn briodol i'ch maint a'ch math
- bod eich strwythur sefydliadol craidd yn gydlynol, yn gyfredol ac yn briodol i faint a graddfa'ch amgueddfa
- a oes digon o rolau yn eich gweithlu i gyflawni'ch cyfrifoldebau a'ch blaengynllun/cynllun busnes yn effeithiol, mewn ffordd yn briodol i'ch maint a'ch math
- nifer y swyddi sydd wedi'u rhewi/yn wag a gweld pa gynlluniau sydd gennych i ailbenodi neu liniaru effaith y swyddi gwag hyn
- strategaethau a gweithdrefnau priodol ar waith ar gyfer recriwtio, sefydlu, nodi anghenion hyfforddi, hyfforddiant, dysgu a datblygu a chynllunio ar gyfer olyniaeth, yn cynnwys trosglwyddo gwybodaeth, ar gyfer eich corff llywodraethu, staff sy'n cael eu talu a gwirfoddolwyr
- tystiolaeth o benodi Mentor Achredu'n ffurfiol, os oes angen
- Os yw'n berthnasol, byddwn yn gofyn am adroddiad Mentor Achredu i gyd-fynd â'ch cais neu ffurflen

2. Cynllunio ymlaen llaw a bod â'r adnoddau i gyflawni'ch cynllun

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych chi bob un o'r canlynol:

2.1 Blaengynllun neu gynllun busnes cymeradwy sy'n cynnwys y flwyddyn gyfredol a dilynol

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
2.1 Blaengynllun neu gynllun busnes sy'n cynnwys y flwyddyn gynllunio gyfredol a dilynol	Dylai amgueddfeydd gynllunio'n effeithiol ar gyfer yr hirdymor a gallu ymaddasu mewn amgylchedd sy'n newid. Mae'ch blaengynllun neu gynllun busnes yn amlinellu nodau ac amcanion allweddol eich sefydliad a sut byddant yn cael eu cyflawni dros amser penodol ac o fewn cyllideb benodol. Amcanion allweddol yw blociau adeiladu eich cynllun. Bydd cyfres dda o amcanion allweddol yn ymdrin â chynaliadwyedd ariannol, reolaeth casgliadau, mynediad a datblygiad cynulleidfya, a chyfrifoldeb amgylcheddol. Rydym yn gofyn am gael gweld cynllun yr amgueddfa fel y gallwn	Mae blaengynlluniau neu gynlluniau busnes yn bodoli mewn pob siâp a fformat. Dylai'ch cynllun fod yn briodol i faint eich amgueddfa, y cyd-destun, y raddfa a'r uchelgais ar gyfer datblygiad cynaliadwy eich amgueddfa. Nid oes disgwyl i chi baratoi cynllun yn unig swydd at ddibenion achredu ond disgwylir i chi gael cynllun ar gyfer eich anghenion busnes. Bydd y cynllun hwn yn ddefnyddiol i dywys datblygiad eich amgueddfa. Dylai'ch blaengynllun/cynllun busnes gynnwys: • Datganiad o bwrpas • Y cyfnod dan sylw yn y cynllun • Y nodau allweddol rydych chi am eu cyflawni - ystyriwch aliniad â gweithgareddau datblygiadol ehangach yn eich gwlad chi o'r DU

	ddeall sut mae'ch sefydliad yn cynllunio at y dyfodol.	• Yr amcanion y byddwch chi eu hangen i gyflawni'r nodau allweddol hyn • Yr adnoddau sydd ei hangen i gyflawni'r amcanion hyn yn cynnwys yn cynnwys pobl, cyfnodau amser ac arian • Cyllidebau ar gyfer y flwyddyn gynllunio gyfredol a dilynol • Dyddiad adolygu Bydd angen i chi ddarparu copi o'ch blaengynllun/cynllun busnes a chymeradwyaeth wedi'i llofnodi gan eich corff llywodraethu neu awdurdod dirprwyedig ar gyfer y datganiad o bwrpas a nodau allweddol. Mae'n debygol y bydd eich nodau allweddol a'ch cyllideb yn newid o fewn blwyddyn neu ddwy felly nid ydym yn disgwyl i'r elfennau hyn gael eu cymeradwyo'n ffurfiol.
--	---	---

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-3

Bydd disgwyl i sefydliadau llai ddarparu blaengynlluniau neu gynlluniau busnes byrrach o'u cymharu â chynlluniau sefydliadau llawer mwy, ond dylent gynnwys yr elfennau uchod. Byddwn yn disgwyl gweld prosesau ymgynghori ffurfiol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol yn eu lle ar gyfer eich blaengynllun neu gynllun busnes.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

O fewn strwythurau awdurdodau lleol, mae'n bosibl y bydd yna lawer o gynlluniau a chylchoedd cynllunio. Mae'n gyffredin i strategaeth ddiwylliannol neu ddogfen debyg ddarparu'r cyd-destun ar gyfer cynllunio.

Os oes gennych chi gynllun ehangach ar gyfer gwasanaeth neu isadran, byddai angen i ni weld cynlluniau safleoedd unigol, neu allu dod o hyd i'ch gweithgarwch o fewn unrhyw gynlluniau mwy. Byddwn angen gweld holl lefelau'r cynllun, ynghyd â chymeradwyaethau priodol, fel rhan o'ch cais neu ffurflen.

Byddwn yn disgwyl gweld prosesau ymgynghori ffurfiol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol yn eu lle ar gyfer eich blaengynllun neu gynllun busnes.

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch – mathau 1-3

Gall amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch weithio o fewn nifer o gynlluniau a chylchoedd cynllunio. Yn aml mae strategaeth neu ddogfen debyg yn rhoi'r cyd-destun ar gyfer cynllunio.

Gall yr ysgol neu'r adran ymateb i hyn gyda'i chynllun ei hun wedyn hefyd.

Beth bynnag fo'r cyd-destun, byddem yn disgwyl gweld cynllun amgueddfa'n cysylltu â'r strategaeth neu gynllun sy'n perthyn agosaf iddo.

Byddwn yn disgwyl gweld prosesau ymgynghori ffurfiol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol yn eu lle ar gyfer eich blaengynllun neu gynllun busnes.

Byddwn am weld pob lefel o'r cynllun, ynghyd â chymeradwyaethau priodol, fel rhan o'ch cais neu'ch ffurflen.

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Byddwn yn disgwyl gweld prosesau ymgynghori ffurfiol gyda rhanddeiliaid mewnol ac allanol ar gyfer eich blaengynllun neu gynllun busnes.

Byddwn yn gwirio bod gennych chi fecanwaith adolygu ar waith ar gyfer eich cynllun a sut rydych chi'n monitro'ch perfformiad ac yn defnyddio'r wybodaeth hon i wella gwasanaethau.

Bydd angen i chi ddangos ble mae'ch cynllun yn arddangos uchelgais a chyflawni ar lefel genedlaethol.

Am beth rydym ni'n chwilio

- Byddwn yn gwirio bod y datganiad o bwrpas yn gyson gyda'ch dogfen lywodraethu
- Byddwn yn edrych ar elfennau'r blaengynllun neu gynllun busnes i weld bod manylion priodol ar gyfer maint yr amgueddfa a'r math o amgueddfa yw hi
- Byddwn yn gwirio bod cysylltiad clir rhwng nodau, amcanion ac adnoddau – bod modd cyflawni'r cynllun
- Byddwn yn gwirio bod cynlluniau ar gyfer camau gweithredu ac adnoddau i gyflawni'ch amcanion
- Byddwn yn gwirio bod y cynllun yn cysylltu'n effeithio â strategaethau, cynlluniau a pholisïau cysylltiedig
- Byddwn eisiau gweld bod proses glir ar waith ar gyfer cymeradwyo'ch cynllun (yn briodol i'r trefniadau llywodraethu) a thystiolaeth gysylltiedig o gymeradwyaeth
- Byddwn yn edrych i weld bod y blaengynllun neu'r cynllun busnes yn cwmpasu'r flwyddyn gynllunio gyfredol a dilynol yn y man lleiaf (ar sail cylchoedd ariannol a chynllunio'r amgueddfa)

2.2 Cynaliadwyedd ariannol

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
2.2 Cynaliadwyedd ariannol	Rhaid i amgueddfeydd fod yn wydn ac yn gynaliadwy er mwyn gallu goroesi. Rhaid i chi allu dangos bod eich amgueddfa'n gynaliadwy yn ariannol, a bod gennych chi'r adnoddau ariannol i gyflawni'ch blaengynllun/cynllun busnes. Mae hyn yn dangos i ni eich bod chi'n sefydliad hirdymor ac yn cadarnhau nad ydych chi'n gweithredu'n anfoesol drwy werthu casgliadau neu eu defnyddio fel gwarant gyfochrog.	Bydd angen i chi ddarparu copïau o gyfrifon ar gyfer y ddwy flwyddyn gynllunio ariannol ddiwethaf sydd ar gael. Dylent ddangos incwm a gwariant terfynol ar gyfer dwy flynedd ddiwethaf eich amgueddfa (neu ddolen we i gyfrifon wedi'u cyhoeddi). Rhaid i incwm a gwariant fod yn glir, waeth beth fo maint y gyllideb.

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-3

Dwy flynedd ddiwethaf o gyfrifon wedi'u harchwilio fel sy'n ofynnol gan y Rheoleiddiwr priodol fel y Comisiwn Elusennau/Office of the Scottish Charity Regulator.

Os yw cyllideb weithredu'ch amgueddfa yn llai na throthwyon adrodd y rheoleiddiwr elusennau, nid oes rhaid i'ch cyfrifon gael eu harchwilio ond bydd angen i chi ddangos eich bod yn bodloni gofynion adrodd elusennau a/neu'n cadw cyfrifon cyfrifyddu.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Incwm a gwariant terfynol go iawn ar gyfer y ddwy flynedd flaenorol. Nid yw llyfrau cyllideb y cyngor yn dderbyniol, ond dylai tystiolaeth barhau i gydymffurfio â gweithdrefnau'r corff llywodraethu.

Dylid darparu manylion dadansoddiadau o gostau ar gyfer gweithgarwch a gwariant sy'n ymwneud yn benodol ag amgueddfeydd.

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch– mathau 1-3

Incwm a gwariant terfynol gwirioneddol ar gyfer y ddwy flynedd flaenorol.

Amgueddfeydd cenedlaethol

Cyfrifon blynyddol ar gyfer y ddwy flynedd ddiwethaf fel y'u cyhoeddwyd.

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

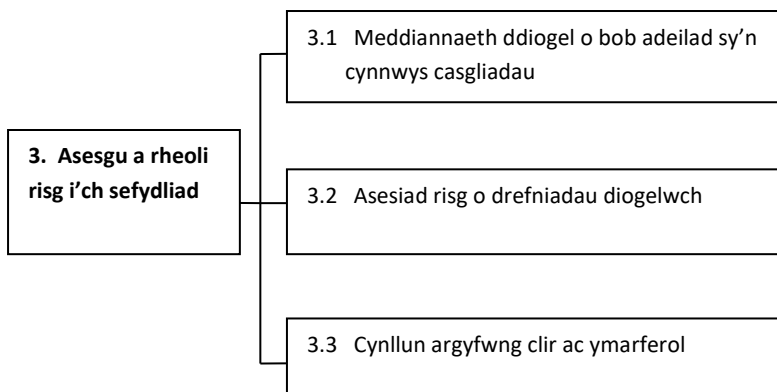
Cyfrifon blynyddol ar gyfer y ddwy flynedd flaenorol fel y'u cyhoeddwyd.

Am beth rydym ni'n chwilio

- sut rydych chi'n rheoli'ch cyllid ac yn ei ddyrannu i'r amcanion a nodwyd
- bod y cyfrifon yn ddigon manwl i ddangos gwariant ar weithgareddau'r amgueddfa fel cadwraeth, arddangosfeydd, cynnal a chadw safleoedd, gweithlu
- eich cynaliadwyedd ariannol ac nad yw'r amgueddfa'n or-ddibynnu ar un ffynhonnell gyllid a bod unrhyw risgiau cysylltiedig wedi cael eu hystyried a'u lliniaru
- nad yw casgliadau'n cael eu defnyddio fel gwarant gyfochrog (lle mae rhywbeth yn cael ei bennu'n warant ar gyfer ad-dalu benthyriad) neu'n cael eu defnyddio fel ffynhonnell incwm drwy eu gwerthu'n anfoesegol

3. Asesu a rheoli risg i'ch sefydliad

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych chi bob un o'r canlynol:

3.1 Meddiannaeth ddiogel o bob adeilad sy'n cynnwys casgliadau

<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
3.1 Meddiannaeth ddiogel o bob adeilad sy'n cynnwys casgliadau	I sicrhau bod casgliadau'n cael eu diogelu yn yr hirdymor, rhaid i'ch trefniadau meddiannaeth fod yn ddigonol i gadw'ch casgliadau yn ddiogel - y rhai sy'n cael eu harddangos a'r rhai sy'n cael eu storio - a galluogi blaengynllunio da.	Bydd gofyn i chi gadarnhau manylion meddiannaeth ar gyfer pob adeilad sy'n cynnwys casgliadau. Lle mae trefniadau meddiannaeth ar gyfer llai na 12 mis, bydd gofyn i chi amlinellu eich cynlluniau wrth gefn i sicrhau bod y casgliad yn cael ei warchod yn yr hirdymor (er enghraifft, dangos cynlluniau wrth gefn yn eich blaengynllun neu gynllun busnes).

Mae diffiniadau ac ystyr cyfreithiol mewn perthynas â chyfraith tir a pherchenogaeth yn amrywio ar draws y DU, yn enwedig rhwng yr Alban a Lloegr, felly gellir dod o hyd i drefniadau meddiannaeth yn y canlynol:

- Dogfennaeth rhydd-ddaliad – buddiannau absoliwt mewn tir (Yr Alban)
- Tenantiaethau
- Lesddaliadau
- Trwyddedau
- Caniatâd i feddiannu (Y Weinyddiaeth Amddiffyn)
- Mathau eraill o gytundebau tenantiaeth

Am beth rydym ni'n chwilio

- Gan amlaf, ni fyddwn yn gofyn am gael gweld telerau meddiannaeth ysgrifenedig, ac eithrio mewn achosion cymhleth neu lle mae anawsterau wedi dod i'r amlwg mewn asesiadau blaenorol
- Byddwn yn gwirio bod trefniadau hirdymor (12 mis o leiaf fel rheol) ar waith
- Byddwn yn chwilio am gyfnodau rhybudd byr neu fyr iawn a gweld sut mae'r rheolau hyn yn cael eu rheoli yn y blaengynllun/cynllun busnes (yn cynnwys tystiolaeth o gynlluniau wrth gefn i sicrhau bod y casgliad yn cael ei ddiogelu yn yr hirdymor)
- Byddwn yn gwirio a oes unrhyw adeiladau'n cael eu meddiannu heb gytundebau ysgrifenedig ffurfiol a pha dystiolaeth neu esboniad a roddwyd
- Os byddwn yn cynnal ymweliad safle, byddwn yn gwirio bod yr holl adeiladau sy'n gartref i gasgliadau wedi cael eu cynnwys

3.2 Asesiad risg o drefniadau diogelwch

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
3.2 Asesiad risg o drefniadau diogelwch	Mae asesiad risg o'ch asedau yn hanfodol. Diben yr asesiad yw adnabod bygythiadau a allai effeithio ar bobl (y gweithlu, ymwelwyr a chontractwyr allanol), casgliadau, gweithrediadau ac adeiladau a'r risg y mae'r bygythiadau hyn yn ei achosi i'ch sefydliad. Mae'r asesiad hwn yn eich helpu i gael dealltwriaeth glir o'r risgiau hynny sydd angen cael eu blaenoriaethu ac a fydd yn eich helpu i ystyried sut i ymdrin â nhw a'u rheoli.	Bydd y mesurau diogelwch sydd i gael eu gweithredu yn dibynnu ar y risgiau a'r elfennau bregus sydd wedi eu nodi ar gyfer eich amgueddfa, yn ogystal â goddefiad cyffredinol y sefydliad i risg. Bydd angen i'r trefniadau diogelwch gwmpasu trefniadau ar gyfer eich gweithlu, ymwelwyr, adeiladau a chasgliadau – yn y storfa, yn cael eu harddangos, mewn swyddfeydd neu oddi ar y safle – a gwybodaeth am gasgliadau. Dylai trefniadau ar gyfer y rhain i gyd gael eu hadolygu yn rheolaidd, gyda'r asesiad risg yn cael ei adnewyddu'n flynyddol. Byddwn yn gwirio'r adolygiad diwethaf pan fyddwn yn gofyn am dystiolaeth. Bydd angen i chi ddangos sut mae, neu sut y bydd, mesurau i liniaru'r risgiau a'r elfennau bregus a nodwyd yn cael eu gweithredu, er enghraifft drwy ddarparu cyfeiriadau o'ch blaengynllun neu gynllun busnes.

Mae'n bwysig ystyried ac asesu pa fygythiadau sydd yno i'ch asedau. Gall y rhain gynnwys tân/cynnuau tân yn fwriadol, dŵr yn dod i mewn, plâu, newid hinsawdd, bygythiadau seiber, niwed damweiniol, lladrad, fandaliaeth, protestiadau, anniddigrwydd cymdeithasol a therfysgaeth.

Gall cyngor am ddiogelwch fod ar sawl ffurf – os oes modd, dylech gael cyngor arbenigol. Gallai fod gan:

- Ymgynghorydd annibynnol neu gwmni ymgynghori sydd â chefnidir a gwybodaeth profedig mewn diogelwch amgueddfeydd

- Eich swyddog cyswllt yr heddlu/diogelwch cymunedol lleol
- Y Tîm Cynghori ar Ddiogelwch ac Amddiffyn yn Arts Council England os oes gennych fenthyciadau o gasgliadau cenedlaethol, neu os ydych yn bwriadu derbyn rhai, neu os ydych yn gwneud cais i Gynllun Indemniaeth y Llywodraeth am rai.

Bydd angen i'r cyngor diogelwch edrych ar bob agwedd ar eich amgueddfa a'i chasgliadau, gan gynnwys, ymysg pethau eraill, diogelwch ffisegol yr adeilad, systemau technegol, gweithdrefnau gweithredol, a diogelwch gwybodaeth, er enghraifft, sut rydych yn sicrhau gwybodaeth gyfrinachol fel gwerth ariannol eitemau'r casgliad.

Os na allwch chi gael cyngor arbenigol, byddwn yn disgwyl i chi gwblhau eich asesiad risg eich hun. Mae Arts Council England yn darparu cyngor am ddiogelwch mynediad agored a thempledi i gefnogi cydweithwyr sy'n asesu a rheoli risgiau. Mae'r adnoddau hyn ar gael ar y ddolen ddilynol ar wefan yr Ymddiriedolaeth Casgliadau:

<https://collectiontrust.org.uk/security-advice/>

Dylid defnyddio'r dogfennau hyn yn enwedig os na allwch gael gafael ar gyngor arbenigol am ddim neu gyngor arbenigol y talwch amdano.

Gallai adroddiad diogelwch gael ei baratoi o'r nodiadau rydych chi wedi'u gwneud o argymhellion llafar, eich archwiliad chi'ch hun neu adroddiad ffurfiol a gafwyd gan arbenigwr diogelwch. Ni fyddwn yn gofyn i chi anfon hwn gyda'ch ffurflen ar-lein.

Os byddwn yn ymweld â chi yn rhan o'ch asesiad Achredu, byddwn yn gofyn am gael gweld eich asesiad diogelwch.

Am beth rydym ni'n chwilio

- tystiolaeth bod yr asesiad o risg i ddiogelwch yn cwmpasu pob risg perthnasol a'i fod yn gymesur â maint yr amgueddfa a'r math o amgueddfa yw hi, yn ogystal â natur, maint a gwerth eich casgliadau
- cadarnhad bod gennych chi gynllun ar waith ar gyfer gweithredu unrhyw drefniadau diogelwch sy'n angenrheidiol o ganlyniad i'r asesiad o risg i ddiogelwch a wnaethpwyd
- faint o'r mesurau diogelwch rydych chi wedi'u rhoi ar waith ac a oes cyfeiriad yn eich cynllun busnes at unrhyw welliannau i ddiogelwch sy'n codi o'r asesiad

3.3 Cynllun argyfwng clir ac ymarferol

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
3.3 Cynllun argyfwng clir ac ymarferol	Mae cael cynllun argyfwng cynhwysfawr rydych chi wedi ei roi ar brawf yn sicrhau eich bod yn gallu	Bydd angen i'ch cynllun argyfwng fod yn briodol i'ch amgueddfa, casgliadau a chyd-destun. Bydd yn cynnwys:

	ymateb yn gyflym ac yn effeithiol i argyfyngau neu drychinebau, diogelu eich asedau (e.e. pobl, casgliadau, gwybodaeth, adeiladau) a lleihau unrhyw ymyriadau i'ch gweithgareddau.	• Trefniadau ar gyfer y staff a gwirfoddolwyr, ymwelwyr, casgliadau, adeiladau a gwybodaeth a ddaliwch. Mae'r trefniadau hyn yn ddibynnol ar ganlyniadau'r asesiad risg. • Gwybodaeth am sut mae'r cynllun yn cael ei awdurdodi, ei gynnal, ei gyfathrebu, ei brofi a'i rannu gyda'ch staff a gwirfoddolwyr a'r gwasanaethau brys • Sut rydych chi'n gweithio gyda'r gwasanaethau brys ac yn cyfathrebu gyda'r cyfryngau • Sut mae'ch cynllun yn cysylltu ag unrhyw gynlluniau argyfwng perthnasol eraill, er enghraifft, os ydych chi'n rhannu adeilad gyda sefydliad arall • Dealltwriaeth o flaenoriaethau achub a gwybodaeth am gamau cymorth cyntaf ar gyfer gwrthrychau sydd wedi cael eu difrodi • Gweithdrefn adolygu a dyddiad yr adolygiad Bydd angen i chi gadarnhau pa elfennau mae'r cynllun argyfwng yn eu cwmpasu a phryd gafodd ei adolygu diwethaf.
--	---	--

Dylai eich cynllun gwmpasu'r gweithdrefnau y byddwch yn eu gweithredu mewn argyfwng a bydd yn amlinellu'r camau y byddwch yn eu cymryd i ddiogelu a gofalu am eich asedau i gyd, yn ystod ac ar ôl argyfwng. Mae'r rhain yn cynnwys pobl, adeiladau, casgliadau a'r

wybodaeth a ddaliwch am gasgliadau. Dylai'r cynllun ystyried gweithdrefnau argyfwng (yn cynnwys mesurau gwacáu mewn argyfwng i bobl gyda namau neu anableddau eraill), manau cwrdd, cyfrifoldebau staff, manylion cyswllt y gwasanaethau argyfwng, cyfathrebu â'r cyfryngau, a rhannu gwybodaeth. Mae angen cynnwys rhestr achub ar gyfer y casgliadau yn y cynllun, yn amlinellu sut mae angen trin eitemau a'u blaenoriaethu yn ystod y broses o wacáu gan y tîm achub. Dylid rhannu copi wedi'i symleiddio o'r rhestr achub gyda dim ond gwybodaeth allweddol arno gyda'r frigâd dan i helpu eu cefnogi nhw os bydd angen gwacáu mewn tân.

Os yw'r gweithdrefnau hyn wedi'u hamlinellu mewn dogfennau eraill, bydd angen i chi ddweud ble yn eich cais.

Dylai'r rheini sy'n gweithio neu'n gwirfoddoli yn eich amgueddfa wybod am y cynllun argyfwng a phwy ddylai gynnal profion a thrafodaethau rheolaidd am gynlluniau argyfwng gyda'r gweithlu cyfan.

Dylai'ch cynllun argyfwng lywio'ch prosesau a gweithdrefnau ehangach ar gyfer gofalu am gasgliadau, er enghraifft, wrth ddewis gwrthrychau sy'n flaenoriaeth i'w hachub a'u nôl.

Fel rheol, dim ond os byddwn ni'n ymweld â chi ar Ymweliad Safle Achredu, os yw'ch amgueddfa wedi cael ei hailddatblygu'n helaeth neu os oes gennym bryderon y byddwn yn gofyn i chi am gopi o'ch cynllun.

Bydd angen i chi sicrhau bod y cynllun yn cael ei adolygu'n flynyddol, ac yn union ar ôl unrhyw newidiadau sylweddol i adeiladau a/neu waith, neu os yw arddangosfeydd yn dod i mewn yr ydych yn rhagweld y gallent achosi risgiau pellach i chi (e.e. am eu bod o werth uchel, neu am fod ganddynt thema neu noddwyr dadleuol). Os ydych chi wedi dioddef trychineb, mae'n rhaid i chi adolygu eich ymateb a'ch gweithredoedd ac edrych ar ba mor dda mae eich cynllun wedi gweithredu a gwneud unrhyw newidiadau i wella sut mae'n gweithio fel y bo'r angen.

Am beth rydym ni'n chwilio

- Bod y cynllun argyfwng yn cwmpasu trefniadau ar gyfer y gweithlu, ymwelwyr, casgliadau, adeiladau a gwybodaeth yr ydych yn ei dal
- Gwybodaeth ynglŷn â sut rydych chi'n awdurdodi, cynnal a chyfathrebu eich cynllun a sut rydych yn ei rannu gyda'ch gweithlu a'r gwasanaeth brys
- Gwybodaeth ynglŷn â pha mor aml mae staff a gwirfoddolwyr yn derbyn hyfforddiant mewn gweithdrefnau argyfwng
- Y dyddiad y cafodd eich cynllun argyfwng ei adolygu ddiwethaf.

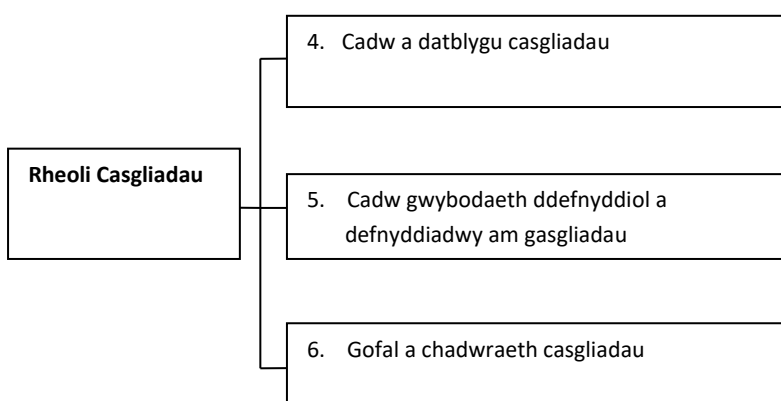
Nodiadau canllaw ar ofynion 4-6 y Safon Achredu, Rheoli Casgliadau

Mae tri gofyniad nesaf y Safon Achredu'n edrych ar sut rydych chi'n rheoli'ch casgliadau. Byddant yn rhoi sylw i sut rydych chi'n datblygu, cofnodi a gofalu am eich casgliadau. Mae gwahanol amgueddfeydd yn mynd ati mewn ffyrdd gwahanol i reoli a chynllunio casgliadau.

Mae'n bosib eich bod wedi dwyn eich polisïau rheoli casgliadau ynghyd mewn un ddogfen. Gallai'ch cynlluniau ymddangos mewn cynllun rheoli casgliadau ar wahân neu yn eich blaengynllun/cynllun busnes.

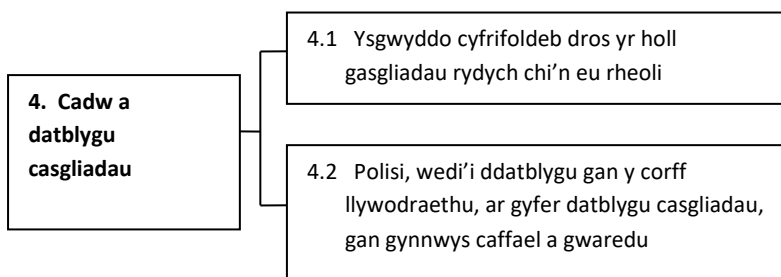
Gall sefydliadau mwy ddatblygu cyfres o bolisïau ar gyfer pob agwedd ar y gwaith o ddatblygu casgliadau, cofnodi casgliadau, gofalu am gasgliadau, a gwarchod a mynediad i gasgliadau.

Ym mhob achos bydd angen i chi gyfeirio at y ddogfen neu adran berthnasol ar y ffurflen gais.

4. Cadw a datblygu casgliadau

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych chi bob un o'r canlynol:

4.1 Ysgwyddo cyfrifoldeb dros yr holl gasgliadau rydych chi'n eu rheoli

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
4.1 Ysgwyddo cyfrifoldeb dros yr holl gasgliadau rydych chi'n eu rheoli	Er mwyn bod yn gyfrifol am eich casgliadau mae angen i chi wybod beth sy'n eiddo i'r amgueddfa a pha gasgliadau sydd ar fenthyg. Mae angen i chi sicrhau bod gennych chi ddogfennau cyfredol am fenthyciadau. Mae dogfennau lleoliad yn bwysig hefyd. Mae cytundebau perchnogaeth a benthyg a/neu gytundebau rheoli cadarn yn hollbwysig ar gyfer cynaliadwyedd hirdymor eich amgueddfa.	Bydd gofyn i chi gadarnhau maint eich casgliad, y gyfran sy'n eiddo i'r amgueddfa, y gyfran sydd ar fenthyg iddi ac a oes unrhyw gytundebau benthyg cysylltiedig yn gyfredol. Os yw'r rhan fwyaf o'ch casgliad ar fenthyg, byddwn yn gofyn i chi egluro'r trefniadau benthyg sydd ar waith ac asesu unrhyw risgiau. Dim ond copïau o gytundebau benthyg allweddol os ydynt yn ymwneud â chyfran sylweddol o gasgliad yr amgueddfa (mwy na 50%) y bydd angen i chi eu lanlwytho.

Dylai dogfennau polisi a gweithdrefnau'ch amgueddfa ddangos a phrofi'n glir drefniadau perchnogaeth y casgliadau cyfredol a phwy fydd yn berchen ar gaffaeliadau newydd i'r casgliadau (gweler 4.2 isod).

Yn aml, y corff llywodraethu fydd yn berchen ar fwyafrif y casgliadau ond mae'n bosibl y bydd y cyfan o'r casgliadau, neu gyfran helaeth ohonynt, yn eiddo i sefydliad ar wahân neu unigolyn/unigolion, er enghraifft, awdurdod lleol neu ymddiriedolaeth casgliadau ar wahân. Os oes gennych chi gasgliadau ar fenthyg, rhaid bod hyd y benthyciad yn briodol a dylai gynnwys adolygiad rheolaidd rhwng eich amgueddfa a'r perchennog (y benthycwr). Nid oes gan y term 'benthyciad parhaol' statws cyfreithiol a dylid ei osgoi. Dylech wneud yn siŵr bod gan bob benthyciad gytundeb benthyg tymor penodol sy'n bodloni safonau Spectrum (gweler 5.2).

Am beth rydym ni'n chwilio

- pa gyfran o'r casgliad sydd ar fenthyg ac a oes cytundebau benthyg cyfredol ar waith. Fel arall, byddwn yn gwirio sut mae perchenogaeth benthygiadau wedi'i hetifeddu yn cael ei reoli
- os yw'r rhan fwyaf o'r casgliad ar fenthyg, byddwn eisïau gwybod eich bod yn ymwybodol o'r risgiau cysylltiedig a'ch bod yn eu rheoli
- byddwn yn croesgyfeirio gyda'ch ymateb i adrannau 4.2 (polisi datblygu casgliadau) a 5.2 (Gweithdrefnau sylfaenol Spectrum) i weld a oes casgliadau lle mae'r berchenogaeth yn amwys wedi'u cynnwys yn eich dogfennau
- os ydych chi wedi atodi cytundeb lefel gwasanaeth neu gytundeb benthyg/rheoli o bwys, byddwn yn gwirio i weld pwy sy'n gyfrifol am gaffaeliadau newydd a gwerthu. Dylai'r cytundeb hwn fod wedi'i lofnodi gan y ddau barti.

4.2 Polisi, wedi'i gymeradwyo gan y corff llywodraethu, ar gyfer datblygu casgliadau, gan gynnwys caffael a gwaredu

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
4.2 Polisi, wedi'i gymeradwyo gan y corff llywodraethu, ar gyfer datblygu casgliadau, gan gynnwys caffael a gwaredu	Mae'r polisi'n sail i'r gwaith o ddatblygu'ch casgliadau. Mae'n dangos sut mae gweithgareddau datblygu'ch casgliadau (caffael, arfarnu, tynnu eitemau, gwerthu) yn cysylltu'n glir â'ch datganiad o bwrpas; yn bodloni ymrwymïadau moesegol a gofynion cyfreithiol. Mae defnyddio'r templed Achredu fel sail eich polisi yn golygu bod gan amgueddfeydd iaith gyffredin mewn perthynas â chaffael a gwerthu.	Rhaid i'ch polisi datblygu casgliadau gynnwys: • Eich datganiad o bwrpas • Hanes y casgliadau • Trosolwg o'r casgliadau cyfredol • Themâu a blaenoriaeth ar gyfer casglu yn y dyfodol • Themâu a blaenoriaethau ar gyfer rhesymoli a gwerthu • Gwybodaeth am y fframwaith cyfreithiol a moesegol ar gyfer caffael a gwerthu • Cyfeiriad at bolisiâu casglu amgueddfeydd eraill lle'r ydych yn casglu yn yr un meysydd neu bynciau neu rai cysylltiedig. Cyfeiriad at unrhyw gysylltiadau casglu ffurfiol, er

		enghraifft, cytundebau caffael ar y cyd ac ati • Dyddiad adolygu Bydd gofyn i chi gyflwyno copi o'ch polisi datblygu casgliadau gyda chymeradwyaeth wedi'i llofnodi. Os oes gennych chi fframwaith polisi rheoli casgliadau, bydd angen i chi ddweud wrthym ble mae dod o hyd i fanylion am ddatblygu casgliadau. Os ydych chi wedi cyhoeddi elfennau o'ch polisi datblygu casgliadau ar wahân, er enghraifft, datganiad ysbeilio neu bolisi diwydrwydd dyladwy, yna mae angen i chi ddarparu dolenni i'r dogfennau cyhoeddedig gyda chymeradwyaethau perthnasol.
--	--	--

Defnyddiwch y templed cyfredol ar gyfer [polisi datblygu casgliadau'r Achrediad](#) ochr yn ochr â'r nodiadau canllaw hyn.

Dylid adolygu polisiâu datblygu casgliadau o leiaf unwaith bob pum mlynedd. Mae'n syniad da i nodi dyddiadau dechrau a gorffen y polisiâu'n glir iawn yn eich dogfen.

Cafodd templed ein polisi datblygu casgliadau ei ddatblygu i helpu amgueddfeydd i gynhyrchu polisi cadarn ac effeithiol, sy'n berthnasol i'w casgliadau a'u datganiad o ddiben. Mae ein templed yn cynnwys cymalau safonol y dylai pob amgueddfa eu cynnwys. Mae llawer o'r rhain yn ymwneud â chyfrifoldebau cyfreithiol amgueddfeydd fel y maent wedi eu cyfarwyddo drwy Ddeddfau Senedd, neu Gonfensiynau Rhyngwladol y mae'r DU yn llofnodwr iddynt. Mae'r cymalau safonol yn ein templed wedi cael eu gwirio felly does dim rhaid i amgueddfeydd geisio cyngor cyfreithiol ar wahân. Byddwn yn darllen eich polisi'n drwyadl ac yn gwirio'n ofalus nad yw unrhyw newidiadau i gymalau'r templed yn gwanhau ystyr y geiriad.

Nodiadau canllaw ymarferol: sut mae llenwi'r templed?

Dylid darllen y nodiadau hyn ochr yn ochr â'r templed i'ch helpu i ysgrifennu, adolygu neu ddiweddarau'ch polisi eich hun. Mae'n bwysig mai polisi'r amgueddfa ydyw a'i fod yn gweithio yn eich cyd-destun chi. Mae'r testun italig yn y templed yn dangos i chi ble i ychwanegu'ch testun eich hun a chynnwys manylion eich amgueddfa. Mewn rhai achosion, gallwch ddewis o blith gwahanol baragraffau neu gymalau felly dewiswch yr opsiwn sy'n cyd-fynd â pholisi'ch amgueddfa.

Hefyd, gallwch addasu'ch polisi i ddewis y cymalau sy'n briodol i'ch sefydliad Achredu perthnasol: Arts Council England, Llywodraeth Cymru, Museums Galleries Scotland a Northern Ireland Museums Council.

1 Cyflwyniad

Dylai'r adran hon gynnwys datganiad o bwrpas yr amgueddfa gan y bydd y gwaith o ddatblygu casgliadau yn cael ei lywio gan hyn. Disgrifiwch pa bolisiau neu gynlluniau eraill y mae'n berthnasol iddynt.

2 Hanes y casgliadau

Mae'r adran hon yn adolygu hanes eich casgliad. A oes unrhyw gerrig milltir allweddol yn y gwaith o ddatblygu'ch casgliadau fel caffaeliadau arwyddocaol neu guraduron a rhoddwyr arbennig o ddylanwadol? A oes newid mawr wedi bod yn ffocws y casgliadau? Os felly, amlinellwch y rhain a disgrifiwch unrhyw werthiannau allweddol (lle bo'n berthnasol).

3 Trosolwg o'r casgliadau cyfredol

Mae'r adran hon yn ystyried cryfderau a gwendidau'ch casgliadau, a'r defnydd cyfredol ohonynt. Disgrifiwch beth sydd yn y casgliad sydd ar gael i'r cyhoedd, ei faint, ei gwmpas a'i arwyddocâd. A oes unrhyw feysydd sy'n arbennig o gryf? Pa fath o gasgliad sydd gennych ac a yw'r rhain yn ffisegol neu'n ddigidol? Sut mae'ch casgliad yn cyd-fynd â'ch datganiad o bwrpas ac amcanion allweddol? A oes unrhyw rannau o'ch casgliad nad ydynt yn cyd-fynd â'r rhain? Dylech gynnwys unrhyw ddeunydd nad ydych wedi ei arddangos i'r cyhoedd ac eglurwch pam rydych wedi penderfynu nad yw'n briodol, er enghraifft, casgliadau cyffwrdd neu gasgliadau dirprwyol.

4 Themâu a blaenoriaethau ar gyfer casglu yn y dyfodol

Beth yw'ch blaenoriaethau ar gyfer casglu? Beth ydych chi'n bwriadu ei gasglu a pham? Sut mae hyn yn berthnasol i ddatganiad o bwrpas a blaengynllun/cynllun busnes ehangach yr amgueddfa? A oes unrhyw gyfyngiadau ar hyn ac os felly, pam? Beth yw goblygiadau amgylcheddol cynyddu eich casgliad? (ar gyfer promptiau?)

Bydd bod yn glir am hyn yn helpu i lywio penderfyniadau strategol ac yn helpu i gefnogi gweithdrefnau mynediad gwrthrychau ymarferol.

5 Themâu a blaenoriaethau ar gyfer rhesymoli a gwerthu

Mae rhesymoli casgliadau yr un mor bwysig â pharhau i gasglu er mwyn sicrhau cynaliadwyedd a pherthnasedd. Beth yw'ch dull a sut mae eich dull yn gweithio gyda'ch blaengynllun? Pa rannau o'r casgliadau fydd yn cael eu hystyried ar gyfer eu rhesymoli a'u gwerthu a pham? A oes unrhyw gyfyngiadau ar hyn ac os felly, pam? Er enghraifft, nid yw'n cael ei ganiatáu yn amodau llywodraethu neu amodau rhoddion eich amgueddfa.

Gallech ddweud wrthym hefyd os nad yw hyn yn flaenoriaeth yng nghyfnod eich polisi (nid oes rhesymoli a gwerthu gweithredol). Mae'n bosibl y bydd angen i chi werthu gwrthrychau am resymau cyfreithiol, diogelwch, gofal a chadwraeth (er enghraifft, ysbeilio, ymbelydredd, plâu, dychwelyd i'w gwlad wreiddiol). Dyma rai materion y gallech eu hystyried yn eich polisi.

6 Gwybodaeth am y fframwaith cyfreithiol a moesegol ar gyfer caffael a gwerthu

Mae'r adran hon yn disgrifio'r fframweithiau cyfreithiol a moesegol y mae'r amgueddfa'n gweithio oddi fewn iddynt. Mae'r paragraff safonol yn cyfeirio at God Moeseg Cymdeithas yr Amgueddfeydd, sef y safon ofynnol. Rydym wedi rhoi sylw i ofyniad elfennau cyfreithiol a

moesegol sylfaenol pob amgueddfa Achrededig yn nhestun y templed felly dyna pam rydym yn eich annog i'w ddefnyddio. Gallwch ychwanegu rhagor yn yr adran hon, lle bo'n briodol.

7 Casglu polisïau amgueddfeydd eraill

Rhestrwch unrhyw amgueddfeydd (neu sefydliadau cyhoeddus eraill? Adlewyrchu newid i becyn cymorth gwerthu Cymdeithas yr Amgueddfeydd?) yr ydych chi'n gweithio â nhw mewn perthynas â chyd-ddiddordeb mewn casglu. Gallai hwn fod yn gytundeb casglu ffurfiol gydag amgueddfa arall fel cytundeb caffael ar y cyd neu amgueddfa gerllaw gyda chylch gwaith casglu sy'n gorgyffwrdd.

8 Daliadau archifol

Mae'r cymal hwn yn un dewisol yn dibynnu a oes gan yr amgueddfa, neu a oes ganddi fwriad i gasglu deunydd a allai gael ei ystyried yn ddeunydd archifol, er enghraifft, dogfennau a ffotograffau – rhai papur a rhai digidol. Os felly, disgrifiwch eich sail resymegol dros ddatblygu'r casgliad hwn a sut y byddwch yn mynd ati i wneud hynny.

Hwyrach y bydd amgueddfeydd â deunydd archifol sylweddol am fwrw golwg ar y Cynllun Achredu Gwasanaethau Archif ar gyfer y casgliadau hyn hefyd.

<http://www.nationalarchives.gov.uk/archives-sector/archive-service-accreditation/>

9 Caffael

Defnyddiwch yr adran hon i ddisgrifio'ch polisi awdurdodi ar gyfer cytuno ar gaffaeliadau. Er enghraifft, gallai hyn gynnwys lefelau dirprwyo yn ymwneud â chostau caffael. Mae paragraffau safonol i'w cynnwys yn yr adran hon.

10 Gweddillion dynol

Waeth a yw'ch amgueddfa yn cynnwys neu'n casglu gweddillion dynol, bydd angen i chi ddewis o blith y paragraffau safonol yn y templed o hyd. Gallwch ymhelaethu ar hyn os oes gennych weddillion dynol yn y casgliad neu'ch bod yn bwriadu eu casglu.

11 Deunydd biolegol a daearegol

Dewiswch y paragraff priodol ar gyfer eich amgueddfa.

12 Deunydd archaeolegol

Bydd angen i chi ddewis o blith y paragraffau yn yr adran hon, fel sy'n briodol.

13 Eithriadau

Mae'r adran hon yn amlinellu pryd gallai eithriadau i'r polisi casglu ehangach sy'n ymwneud ag amgylchiadau eithriadol godi. Rydym wedi cynnwys paragraff safonol ar gyfer hyn.

14 Ysbeilio

Mae'r adran hon yn disgrifio'ch polisi yn ymwneud ag ysbeilio gweithiau celf yn ystod yr Holocaust a'r Ail Ryfel Byd. Rydym wedi cynnwys paragraff safonol ar gyfer hyn felly dewiswch yr un sy'n berthnasol i'ch trefniadau llywodraethu.

15 Gwrthrychau a gweddillion dynol – dychwelyd i'w gwlad wreiddiol ac adfer

Mae'r adran hon yn disgrifio polisi'ch amgueddfa mewn perthynas â dychwelyd gwrthrychau a gweddillion dynol. Bydd angen i chi ddewis o blith y paragraffau yn yr adran hon, fel sy'n briodol.

16 Gweithdrefnau gwerthu

Mae'r adran hon yn cadarnhau bod gennych chi ddull wedi'i gytuno a'i gymeradwyo ar waith ar gyfer tynnu gwrthrychau o'ch casgliadau hirdymor. Bydd yn ddefnyddiol hefyd i adolygu'r wybodaeth yn y pecyn cymorth Gwerthiannau'r Gymdeithas Amgueddfeydd wedi'i ddiweddarau: [Off the Shelf](#). Gallwch ddewis pa baragraffau i'w defnyddio o'r adran gwerthu drwy gyfnewid (16.13).

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Os yw'ch amgueddfa'n un genedlaethol neu'n un genedlaethol mewn enw, byddwn yn gofyn i chi egluro hefyd sut mae pwysigrwydd cenedlaethol a diddordeb rhyngwladol eich casgliad yn cefnogi'ch enw ac amcanion datganedig. Byddwn yn disgwyl i'ch polisi roi sylw i'ch dull o gasglu eitemau ag arwyddocâd a phwysigrwydd cenedlaethol a gwybodaeth gysylltiedig.

Cewch eich holi sut mae pwysigrwydd cenedlaethol a diddordeb rhyngwladol eich casgliad yn cefnogi'ch enw cenedlaethol neu'r ffaith bod eich amgueddfa'n galw ei hun yn un genedlaethol.

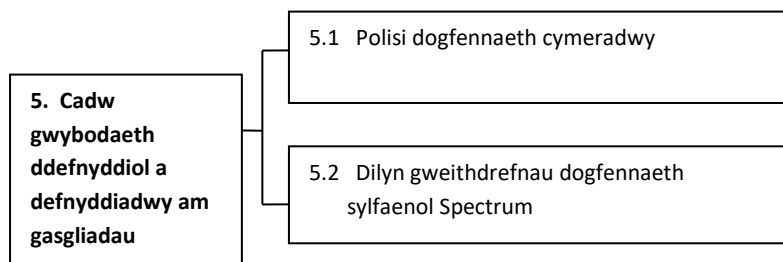
Bydd angen i chi ddweud wrthym sut yr ydych wedi datblygu eich casgliad dros y 12 mis diwethaf.

Am beth rydym ni'n chwilio

- bod y polisi'n gydnaws â'r datganiad o bwrpas a'i fod yn gymesur
- bod y polisi'n cydymffurfio â'r cymalau cyfreithiol a moesegol gofynnol yn y templed
- os nad yw cyfansoddiad eich amgueddfa'n caniatáu cynnwys yr holl gymalau gofynnol byddwn yn gwirio bod mesurau diogelu ar waith i sicrhau bod y casgliad yn cael ei ddiogelu yn yr hirdymor, ynghyd â chyfrifoldeb am weithdrefnau caffael a gwerthu
- bod y disgrifiad o'r casgliadau'n rhoi trosolwg clir i lywio caffael a/neu werthu yn y dyfodol fel sy'n briodol
- ei fod yn cynnwys gwybodaeth briodol am resymoli a gwerthu
- eich bod chi wedi cynnwys cylchoedd gwaith casglu perthnasol amgueddfeydd, swyddfeydd cofnodion lleol, archifdai a sefydliadau cyhoeddus eraill
- bod cymeradwyaeth wedi'i llofnodi ar gyfer eich polisi
- os yw'r casgliad yn eiddo i sefydliad ar wahân fel y'i disgrifir mewn cytundeb benthyg neu reoli, mae'n bosib y bydd angen i ni wirio cymeradwyaethau gan y corff sy'n berchen ar y casgliad a'r corff sy'n rheoli'r casgliad. Mae'n dibynnu ar sut mae'ch pwerau cymeradwyo polisiâu wedi cael eu dirprwyo
- bod eich polisi'n cwmpasu cyfnod clir o amser a'i fod wedi cael ei adolygu yn y pum mlynedd diwethaf

5. Cadw gwybodaeth ddefnyddiol a defnyddiadwy am gasgliadau

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth fod gennych chi bob un o'r canlynol:

5.1 Polisi dogfennaeth cymeradwy

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
5.1 Polisi dogfennaeth cymeradwy	Mae'r polisi neu'r datganiad yn sicrhau bod eich gweithgareddau dogfennaeth casgliadau yn rhoi gwybodaeth ddefnyddiol a defnyddiadwy i chi, yn gysylltiedig â'ch datganiad o bwrpas, ac yn bodloni ymrwymïadau moesegol a gofynion cyfreithiol. Dylai gwybodaeth am gasgliadau hefyd adlewyrchu'r holl gymunedau gwahanol	Dylai'r polisi neu'r datganiad dogfennaeth geisio roi sylw i'r meysydd canlynol: - Atebolrwydd – sicrhau eich bod chi'n cofnodi digon o wybodaeth am y gwrthrychau fel bod modd adnabod a chanfod pob gwrthrych rydych chi'n gyfrifol amdano'n gyfreithiol (yn cynnwys eitemau ar fenthyg) - Safonau mewn gweithdrefnau a phrosesau – gydag ymrwymiad i gynnal safonau proffesiynol gofynnol, er enghraifft Spectrum

	sydd wedi eu cynrychioli yn y casgliad.	• Hygyrchedd – dylai'r polisi ddiffinio mynediad at wybodaeth am gasgliadau ar gyfer eich cymuned defnyddwyr • Diogelwch - drwy sicrhau bod mesurau ar waith i sicrhau diogelwch ffisegol cofnodion dogfennaeth a'u diogelu yn yr hirdymor, boed yn rhai papur neu'n rhai digidol yn cynnwys creu copïau wrth gefn a chyfleusterau storio diogel Dylai'r polisi gael ei adolygu a'i ailgymeradwyo gan eich corff llywodraethu bob pum mlynedd o leiaf neu'n gynharach pryd bynnag y bydd newid gyda goblygiadau posibl i reolaeth casgliadau Byddwch yn cael cais am gopi o'ch polisi neu ddatganiad dogfennaeth gyda chymeradwyaeth wedi'i llofnodi. Os oes gennych chi fframwaith polisi rheoli casgliadau, dywedwch wrthym ble mae dod o hyd i fanylion dogfennaeth casgliadau ynddo.
--	---	--

Dylai'r polisi ystyried y ffaith bod systemau electronig yn gallu mynd yn hen a sicrhau bod y wybodaeth sydd yn nwylo'r amgueddfa yn hygyrch yn yr hirdymor. Er enghraifft, a fydd y system rydych chi'n ei defnyddio ar hyn o bryd yn hygyrch ymhenn 10 mlynedd?

Os ydych chi'n defnyddio trydydd parti i weithredu'ch amgueddfa, dylai fod perthynas glir rhwng y cytundeb rheoli a'r polisi dogfennaeth casgliadau. Dylai mecanweithiau ar gyfer archwilio dogfennaeth casgliadau yn erbyn safonau gofynnol fod yn amlwg yn y cytundeb rheoli. Mae'n bwysig bod gan y ddau barti rolau a chyfrifoldebau sydd wedi'u diffinio ar wahân fel nad oes unrhyw ddyblygu a'i bod yn amlwg pwy sy'n gyfrifol am feysydd gwahanol fel ceisiadau a rheoli data ar gyfer mynediad i gasgliadau.

Am beth rydym ni'n chwilio

- bod y polisi yn briodol i faint a graddfa'r amgueddfa
- bod y polisi'n gydnaws â datganiad o bwrpas a nodau allweddol eich amgueddfa
- bod cymeradwyaeth wedi'i llofnodi o'ch polisi
- bod y polisi'n defnyddio'r canllawiau polisi perthnasol yn Spectrum
- bod y polisi'n adlewyrchu gofynion cytundeb rheoli (lle mae gweithrediadau amgueddfa'n cael eu rhoi i drydydd parti i'w cyflawni)
- bod y polisi'n cwmpasu cyfnod clir a'i fod wedi cael ei adolygu yn y pum mlynedd diwethaf

5.2 Dilyn gweithdrefnau dogfennaeth sylfaenol Spectrum

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
5.2 Dilyn gweithdrefnau dogfennaeth sylfaenol Spectrum	Mae gweithdrefnau sylfaenol Spectrum yn hanfodol ar gyfer rheoli casgliadau'n effeithiol, sicrhau atebolrwydd i'ch corff llywodraethu, rhanddeiliaid a chyllidwyr, ac yn eich galluogi chi i'w gwneud yn hygyrch i'r rheini sydd am eu defnyddio. Mae'n bwysig i randdeiliaid wybod bod casgliadau'n cael eu dogfennu'n ddigonol a bod yr amgueddfa'n dilyn safonau amgueddfa ar gyfer gwybodaeth am gasgliadau. Cewch ddewis defnyddio gweithdrefnau Spectrum ychwanegol i wella eich atebolrwydd am gasgliadau dan eich gofal.	Fel gofyniad sylfaenol, dylai'ch llawlyfr ar weithdrefnau dogfennaeth roi sylw i'r gweithdrefnau dogfennaeth sylfaenol yn safon Spectrum: • <i>Gwrthrychau sy'n cyrraedd</i> • <i>Caffael a derbyniadau</i> • <i>Lleoliad a rheoli symudiadau</i> • <i>Rhestr eiddo</i> • <i>Catalogio</i> • <i>Gwrthrychau sy'n gadael</i> • <i>Benthyciadau i mewn (benthyca gwrthrychau)</i> • <i>Benthyciadau allan (rhoi gwrthrychau ar fenthyg)</i> • <i>Cynllunio dogfennaeth</i> Dylech gynllunio i wella cywirdeb dogfennaeth a pha mor ddefnyddiadwy ydyw dros amser.

		Bydd angen i chi gadarnhau eich bod wedi gweithredu gweithdrefnau sylfaenol Spectrum a bod gennych llawlyfr yn amlinellu cyfarwyddiadau cam-wrth-gam ar gyfer cwblhau'r gweithdrefnau yn eich amgueddfa. Bydd angen i chi ddweud wrthym a ydych wedi cwblhau'r safon Spectrum ar gyfer <i>Rhestr eiddo</i> ac os na, pryd rydych chi'n disgwyl cyflawni hynny.
--	--	--

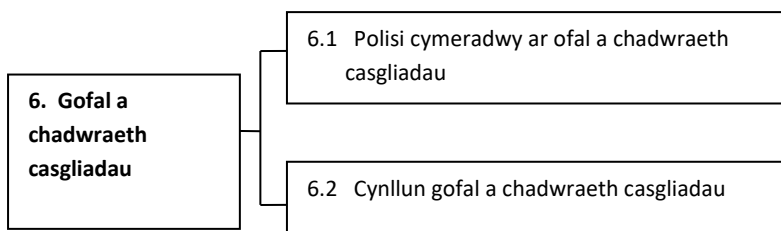
Os byddwn yn gofyn, bydd angen i chi gyflwyno'ch cynllun dogfennaeth ysgrifenedig. Os byddwn yn ymweld â chi, efallai y byddwn yn gofyn am gael gweld eich llawlyfr gweithdrefnau ac yn gofyn i weld sut yr ydych yn rhoi hyn ar waith.

Beth fyddwn yn chwilio amdano

- sut rydych chi'n gweithredu'r gweithdrefnau sylfaenol yn safon Spectrum
- bod eich llawlyfr gweithdrefnau dogfennaeth yn gyfredol
- eich bod wedi bodloni safon Spectrum ar gyfer *Rhestr eiddo* ac, os nad, byddwn am wybod sut rydych chi'n bwriadu datrys unrhyw waith sydd wedi ôl-gronni mewn perthynas â'r rhestr eiddo. Byddwch yn gallu esbonio hyn yn eich cynllun dogfennaeth gydag amserlenni ar gyfer cyflawni hyn
- sut rydych chi'n bwriadu datblygu dogfennaeth eich casgliad a bod gennych chi gynllun ysgrifenedig sy'n dangos blaenoriaethau ac amserlenni fel y'u disgrifir yn y safon Spectrum ar gyfer *Cynllunio dogfennaeth*

6. Gofal a chadwraeth casgliadau

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych bob un o'r canlynol

6.1 Polisi cymeradwy ar ofal a chadwraeth casgliadau

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
6.1 Polisi cymeradwy ar ofal a chadwraeth casgliadau	Mae'r polisi neu'r datganiad yn dangos sut mae'ch gweithgareddau gofal a chadwraeth casgliadau yn sicrhau bod casgliadau'n cael eu diogelu yn yr hirdymor, yn cysylltu â datganiad o bwmpas eich sefydliad, ac yn bodloni ymrwymadau moesegol, cynaliadwyedd amgylcheddol a gofynion cyfreithiol. Mae'r polisi'n amlinellu'r ddyletswydd gofal a chyfrifoldebau mewn perthynas â'r casgliad.	Dylai'ch polisi neu'ch datganiad fod yn seiliedig ar gyfuniad o gadwraeth ataliol ac adferol, a nod y ddau fath yw sicrhau dull cynaliadwy o ddiogelu gwrthrychau yn yr hirdymor. Dylai'r polisi gynnwys: - Safonau - y safonau a'r fframweithiau perthnasol rydych chi'n eu defnyddio i ofalu am eich casgliadau, er enghraifft <i>Benchmarks in Collections Care</i> - Arbenigedd – sut rydych chi'n cael cyngor rheolaidd gan arbenigwyr gofal a chadwraeth casgliadau, boed yn fewnol neu'n llawrydd - Casgliadau arbenigol - gweithdrefnau penodol ar gyfer casgliadau arbenigol, er enghraifft, casgliadau peiriannau hanesyddol sy'n gweithio neu gasgliadau byd natur - Cyfathrebu – sut mae'r polisi'n cael ei gyfathrebu i'ch gweithlu, contractwyr a defnyddwyr Dylai'r polisi gael ei adolygu a'i gymeradwyo gan eich corff llywodraethu bob pum mlynedd o leiaf. Bydd angen i chi gyflwyno copi o'ch polisi neu ddatganiad gofal a

		chadwraeth casgliadau gyda chymeradwyaeth wedi'i llofnodi. Gall eich polisi gofal a chadwraeth casgliadau fod yn rhan o'ch polisi rheoli casgliadau ehangach, cynllunio gofal a chadwraeth, neu yn eich blaengynllun neu gynllun busnes – os felly nodwch y ddogfen a'r dudalen ar ein cyfer.
--	--	---

Mae dau fath o gadwraeth:

- Mae cadwraeth ataliol yn cynnwys y mesurau i arafu neu leihau dirywiad gwrthrychau a sbesimenau a strwythurau amgueddfa
- Mae cadwraeth adferol yn golygu trin gwrthrych neu sbesimen i ddod ag ef i gyflwr mwy derbyniol i'w sefydlogi neu i wella rhai agweddau ar ei werth diwylliannol neu wyddonol.

Lle mae'r gwaith o weithredu'r amgueddfa wedi cael ei roi i drydydd parti fe ddylai fod perthynas glir rhwng y cytundeb rheoli a'r polisi gofal a chadwraeth casgliadau. Dylai mecanweithiau ar gyfer archwilio cyflwr casgliadau yn erbyn safonau gofynnol gael eu hamlinellu'n glir yn y cytundeb rheoli. Mae'n bwysig bod gan y ddau barti rolau a chyfrifoldebau sydd wedi'u diffinio ar wahân fel nad oes unrhyw ddyblygu a'i bod yn amlwg pwy sy'n gyfrifol am wahanol elfennau fel yswiriant, cadwraeth a chynnal a chadw.

Beth fyddwn ni'n chwilio amdano

- bod y polisi yn briodol ar gyfer amgueddfa o'ch maint a'r math o amgueddfa yw hi a'i fod yn gymesur â'ch blaengynllun/cynllun busnes ehangach a'r adnoddau sydd ar gael
- bod y polisi'n gydnaws â datganiad o bwrpas a nodau allweddol eich amgueddfa
- pa mor briodol yw'r polisi ar gyfer y mathau o ddeunydd yn eich casgliadau
- eich bod wedi amlinellu'ch trefniadau ar gyfer cael cyngor priodol ar ofal a chadwraeth casgliadau
- bod gan eich polisi gymeradwyaeth wedi'i llofnodi
- bod y polisi'n adlewyrchu gofynion cytundeb rheoli (lle caiff gweithrediadau amgueddfa eu rhoi yn nwylo trydydd parti)
- bod y polisi'n cwmpasu cyfnod clir a'i fod wedi cael ei adolygu o fewn y pum mlynedd diwethaf

6.2 Cynllun gofal a chadwraeth casgliadau

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
6.2 Cynllun gofal a chadwraeth casgliadau	Mae gofalu am gasgliadau yn ymrwymiad hirdymor. Mae cynllun gofal a chadwraeth casgliadau yn amlinellu'ch blaenoriaethau a gweithgareddau a'r adnoddau sydd eu hangen i'w cyflawni. Mae cynnal a chadw adeiladau'n dda yn helpu i gynnal amgylcheddau sefydlog ar gyfer casgliadau. Dylid ystyried addasu adeilad i allu delio â gorgynhesu a digwyddiadau tywydd eithafol yn rhan o'r cynllun gofal ar gyfer casgliadau yn y tymor hir.	Bydd gofyn i chi gadarnhau'r elfennau sydd wedi'u cynnwys yn eich cynllun gofal a chadwraeth casgliadau. Dylech fod â chynllun i gynnal a, lle bo modd, gwella'ch ffordd o ofalu am eich casgliadau dros amser a hynny mewn ffordd gynaliadwy. Dylid pennu blaenoriaeth drwy gynnal adolygiadau ac asesiadau rheolaidd, gan roi sylw i gyflwr y casgliadau a'r amgylchedd lle maent yn cael eu storio. Ystyriwch effaith eich gweithgareddau gofalu am eich casgliadau ar hyn o bryd ar yr amgylchedd, a chynhwyswch gynlluniau, gan gymryd cyngor arbenigol lle bo modd, i gael camau gweithredu deallus, realistig a chyraeddawy i ostwng eich ôl-troed carbon. Yn ogystal, ystyriwch unrhyw gamau y byddwch efallai angen eu cymryd i addasu eich adeilad i ddiogelu yn erbyn y posibilrwydd o ddigwyddiadau tywydd eithafol a gorgynhesu. Yr argymhellion sy'n deillio o'r broses hon fydd sail cynllun gweithredu sy'n pennu blaenoriaethau ac amserlenni. Mae'r meysydd rydym yn disgwyl i chi roi sylw iddynt yn eich cynllun wedi'u hamlinellu yn ôl mathau o amgueddfa isod. Gall eich cynllun gofal a chadwraeth casgliadau fod yn

		ddogfen ar wahân neu'r rhan o'ch fframwaith rheoli casgliadau ehangach, neu yn eich blaengynllun neu gynllun busnes.
--	--	--

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-2

Dylai cynllun cadwraeth sylfaenol gynnwys:

- Trosolwg o'r trefniadau gofal a chadwraeth casgliadau cyfredol
- Ymwybyddiaeth o anghenion casgliadau yn cynnwys eitemau bregus a blaenoriaethau gweithredu gydag amserlenni
- Trefniadau ar gyfer cyflwr yr adeilad, ei addasiad, a'i drefniadau cynnal a chadw i sicrhau bod yr adeilad yn cyfrannu at ddarparu amodau amgylcheddol priodol ar gyfer gwahanol elfennau'r casgliad
- Sut rydych chi'n nodi'r prif fygythiadau i'r casgliadau sy'n cael eu harddangos a'u storio
- Trefniadau ar gyfer rheoli plâu, glanhau ac arolygu rheolaidd, technegau, deunyddiau ac offer pacio a storio priodol
- Trefniadau ar gyfer monitro a rheoli'r amgylchedd a chynnal a chadw offer yn y lleoliadau lle mae gennych gasgliadau
- Pa adnoddau sydd ar gael? Pwy sy'n gwneud hyn, pa hyfforddiant maent yn ei gael a sut rydych chi'n cael cyngor cadwraeth proffesiynol?

Amgueddfeydd annibynnol – math 3

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch – mathau 1-3

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Dylai'r cynllun gynnwys:

- Trosolwg o drefniadau gofal a chadwraeth y casgliadau cyfredol
- Ymwybyddiaeth o anghenion casgliadau yn cynnwys eitemau bregus a blaenoriaethau gweithredu gyda rhaglen wedi'i chynllunio o waith cadwraeth adferol ac ataliol
- Trefniadau gyfer cyflwr yr adeilad, ei addasiad, a'i drefniadau cynnal a chadw i sicrhau bod yr adeilad yn cyfrannu at ddarparu amodau amgylcheddol priodol ar gyfer gwahanol elfennau'r casgliad

- Sut rydych chi'n nodi'r prif fygythiadau i'r casgliadau sy'n cael eu harddangos a'u storio?
- Ar beth mae'ch cynllun yn seiliedig? Er enghraifft, arolygon casgliadau fel *Benchmarks for Collections Care*
- Trefniadau ar gyfer rheoli plâu, glanhau ac arolygu rheolaidd, technegau, deunyddiau ac offer pacio a storio priodol
- Trefniadau ar gyfer monitro a rheoli'r amgylchedd a chynnal a chadw offer yn y lleoliadau lle mae gennych gasgliadau yn cynnwys pa mor aml mae'r monitro'n digwydd
- Pa adnoddau sydd ar gael? Pwy sy'n gwneud hyn, pa hyfforddiant maent yn ei gael a sut rydych chi'n cael cyngor cadwraeth proffesiynol (boed yn fewnol neu gontract/llawrydd)?
- Trefniadau ar gyfer cyflogi gweithwyr cadwraeth contract/ llawrydd
- Cyfnodau adolygu a chamau gweithredu wedi'u hamserlenni

Os byddwn am gael ei weld neu os byddwn yn ymweld â chi, bydd angen i chi gyflwyno'ch cynllun gofal a chadwraeth ysgrifenedig.

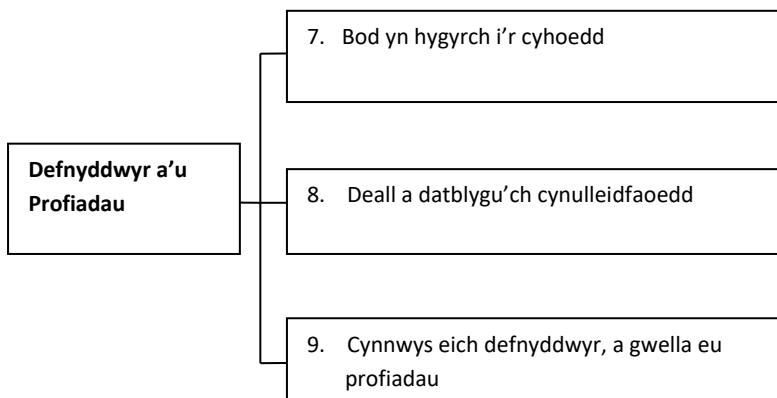
Am beth rydym ni'n chwilio

- pa mor briodol yw'r cynllun i faint eich amgueddfa a chyfansoddiad eich casgliadau
- deall sut mae'ch cynllun wedi cael ei ddatblygu. Beth ydych chi wedi'i ddefnyddio i flaenoriaethu'ch anghenion neu i fod yn sail i'ch cynlluniau?
- bod y cynllun yn cynnwys trosolwg o'r trefniadau gofal a chadwraeth casgliadau cyfredol, ei fod yn cynnwys amserlenni, ac yn nodi'r bobl, yr offer a'r adnoddau sydd ar gael i weithredu'ch cynllun
- bod y gweithlu ac unrhyw weithwyr contract sy'n ymwneud â gofal a chadwraeth y casgliad yn ymwybodol o'r cynllun ac wedi cael hyfforddiant i'w weithredu

Nodiadau canllaw ar gyfer gofynion 7-9 y Safon Achredu – Defnyddwyr a'u Profiadau

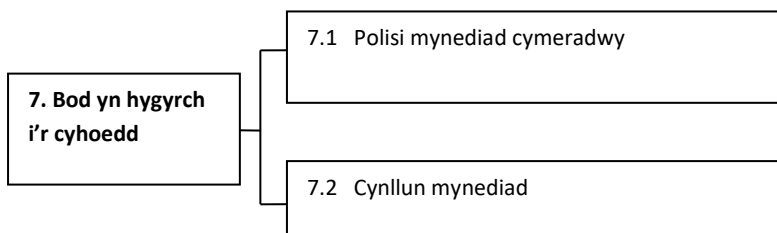
Mae tri gofyniad olaf y Safon Achredu'n ystyried y ffordd y mae'r amgueddfa'n cefnogi'r hawl ddynol o fynediad at ddiwylliant ac yn galluogi i bawb fwynhau bywyd diwylliannol. Mae'n cwmpasu sut rydych chi'n gwneud casgliadau'n hygyrch i'r cyhoedd, sut rydych chi'n deall ac yn datblygu'ch cynulleidfa a sut rydych chi'n ymgysylltu â nhw i roi profiad gwell iddynt.

Gall amgueddfeydd gwmpasu agweddau ar 7, 8 a 9 mewn dogfennau polisi trosfwaol sy'n ymwneud â chynulleidfaoedd a mynediad. Gall eich cynlluniau gael eu cynnwys yn eich blaengynllun neu gynllun busnes neu mewn cynllun penodol ar gyfer mynediad, datblygu cynulleidfaoedd neu ddysgu ac ymgysylltu. Ym mhob achos bydd angen i chi gyfeirio at y ddogfen neu adran berthnasol ar y ffurflen gais.

7. Bod yn hygyrch i'r cyhoedd

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych bob un o'r canlynol:

7.1 Polisi mynediad cymeradwy

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
7.1 Polisi mynediad cymeradwy	Bydd y bobl sy'n defnyddio'ch adeiladau, safleoedd, rhaglenni, casgliadau, a'r wybodaeth gysylltiedig sydd gennych amdanynt, angen gallu cael mynediad i'ch gwasanaethau. Mae hyn yn rhan hanfodol o ddarparu gwasanaeth i'ch defnyddwyr. Bydd eich polisi neu ddatganiad mynediad yn dangos sut mae'ch darpariaeth mynediad yn cysylltu â'ch datganiad o bwrpas ac yn bodloni ymrwymadau moesegol a gofynion cyfreithiol. Mae'n bwysig ystyried pob math o fynediad – ffisegol, deallusol, synhwyraidd, cymdeithasol, daearyddol diwylliannol a ffactorau ariannol.	Dylai fod gan eich amgueddfa bolisi neu ddatganiad mynediad. Dydy eich polisi neu ddatganiad mynediad ddim yr un fath â gwybodaeth am fynediad i ymwelwyr ar eich gwefan. Bydd y polisi neu'r datganiad yn cynnwys: • Sut rydych chi'n nodi gwahanol anghenion defnyddwyr ac yn darparu mynediad ar eu cyfer • Gwybodaeth am yr ystod o ddulliau dehongli rydych chi'n eu defnyddio i arddangos y casgliadau • Gwybodaeth am sut rydych chi'n galluogi mynediad cyhoeddus i'r casgliadau, adeiladau a safleoedd, a gwybodaeth gysylltiedig • Ystyriaeth o'r defnydd o ieithoedd heblaw Saesneg lle byddai hyn yn gwneud casgliadau'n fwy hygyrch i gymunedau lleol ac ymwelwyr • Sut y byddwch yn cydbwyso gofalu am gasgliadau a'u rheoli yn erbyn darparu mynediad • Y dyddiad y byddwch yn adolygu'r polisi nesaf Byddwch chi angen cadarnhau'r cyfnod amser dan sylw yn eich polisi mynediad a darparu copi o'ch polisi neu ddatganiad mynediad gyda chymeradwyaeth wedi'i llofnodi. Rydyn wedi cynnwys manylion mwy penodol ar gyfer gwahanol fathau o amgueddfeydd isod.

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-3
Dylai'ch polisi mynediad ddisgrifio'ch ymrwymiad sefydliadol i gynnig gwasanaeth cynhwysol. Dylech amlinellu sut mae mynediad yn cael ei ddarparu a pha brosesau sydd gennych ar waith i werthuso, monitro, adlewyrchu ac ymateb i anghenion defnyddwyr a datblygu'ch casgliadau, cyfleusterau a gwasanaethau.
Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3
Amgueddfeydd prifysgol – mathau 1-3
Amgueddfeydd cenedlaethol
Rhaid i amgueddfeydd awdurdod lleol, prifysgol a chenedlaethol gydymffurfio â Dyletswydd Gydraddoldeb y Sector Cyhoeddus a Deddf Cydraddoldeb 2010.
Yn eich polisi neu ddatganiad dylech hefyd gynnwys y safonau rydych chi wedi'u defnyddio i ddatblygu'ch polisi Mae Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 yn sefydlu egwyddor cydraddoldeb iaith ac yn nodi camau penodol i'w dilyn gan gyrrff cyhoeddus fel awdurdodau lleol, byrddau ieuchyd ac asiantaethau llywodraeth – yn cynnwys sefydliadau y tu allan i Gymru sy'n darparu gwasanaethau i bobl yng Nghymru.

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw
Bydd hyn yn berthnasol i'ch math o lywodraethiant priodol.

Am beth rydym ni'n chwilio

- sut mae'r polisi mynediad wedi cael ei rannu fel bod rhanddeiliaid, defnyddwyr a defnyddwyr posibl yn gallu ei weld, er enghraifft os yw ar gael ar eich gwefan
- bod y polisi mynediad yn cysylltu â'r blaengynllun neu gynllun busnes ac yn ei lywio
- sut mae'r polisi'n rhoi sylw i bob math o fynediad er enghraifft, ffactorau ffisegol, deallusol, synhwyrol, cymdeithasol, daearyddol, diwylliannol ac ariannol
- sut rydych chi wedi darparu gwybodaeth mewn ieithoedd eraill mewn ymateb i anghenion cymunedau lleol
- sut mae eich datganiad yn cael ei rannu fel bod defnyddwyr a darpar ddefnyddwyr yn gallu ei weld
- bod y polisi'n cwmpasu cyfnod clir ac wedi ei adolygu yn y pum mlynedd diwethaf
- bod gan eich polisi gymeradwyaeth wedi'i llofnodi
- sut mae'ch asesiad mynediad yn llywio'ch polisi mynediad

7.2 Cynllun mynediad

Pob amgueddfa

<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
7.2 Cynllun mynediad	Er mwyn parhau i fod yn berthnasol i anghenion a disgwyliadau defnyddwyr sy'n newid, dylech gynllunio ar gyfer gwella mynediad ffisegol, deallusol, synhwyrdd, cymdeithasol, daearyddol, diwylliannol ac ariannol i'ch casgliadau, gwybodaeth am eich casgliadau a mynediad i'r adeiladau sy'n cadw eich casgliadau gan nodi blaenoriaethau, amserlenni ac adnoddau.	Dylai'r cynllun amlinellu blaenoriaethau gweithredu ar sail eich polisi neu ddatganiad mynediad ac argymhellion eich asesiad o fynediad. Gallai'r asesiad o fynediad gynnwys: • Archwiliad mynediad neu restr wirio mynediad • Gwaith gyda grwpiau ffocws, asiantaethau cefnogi, grwpiau eiriolaeth, elusennau, arbenigwyr • Rhestr wirio cyfleusterau • Adolygiad o'r dehongli a'r defnydd o gasgliadau • Ymgynghoriad gyda'r gweithlu, yn enwedig i rolau blaen tŷ hynny Gall yr asesiad gael ei gyflawni'n fewnol neu gydag arbenigedd allanol. Dylai fod wedi cael ei gynnal o fewn y pum mlynedd diwethaf, neu'n fwy diweddar os bu newid sylweddol i'ch adeiladau neu arddangosiadau. Bydd eich cynllun yn amlinellu'r gweithdrefnau sy'n cael eu dilyn ar gyfer: • Mynediad cyhoeddus – yn cynnwys sut rydych chi'n darparu gwybodaeth am yr hyn sydd ar gael ac nad yw ar gael ar gyfer mynediad cyhoeddus; a sut rydych yn darparu mynediad i gasgliadau sy'n cael eu harddangos a'u storio ac i wybodaeth am y casgliadau • Ymchwil – eich gweithdrefnau ar gyfer ymdrin ag ymholiadau ymchwil • Mynediad i gyngor proffesiynol ar gyfer eich sefydliad – ble rydych chi'n cael mynediad at

		gyngor, yn cael cyngor a help • Hyfforddiant ar gyfer eich gweithlu – sut rydych chi'n sicrhau bod pawb yn ymwybodol o ofynion mynediad Gallai darparu mynediad cyhoeddus gynnwys: • Teithiau tywys, yn cynnwys storfeydd • Sesiynau wedi'u hwyluso ar gyfer ysgolion neu grwpiau • Digwyddiadau hyrwyddo • Sesiynau nodi • Mynediad i'r wefan/casgliadau ar-lein • Cyfleusterau a deunyddiau ymchwil • Catalogau • Adnoddau ar-lein Gall gwella mynediad i'ch adeiladau, safleoedd, casgliadau a gwybodaeth am gasgliadau gynnwys: • Gwelliannau i gyfleusterau • Newidiadau i wella hygyrchedd eich adeilad/safle • Arwyddion • Mwy o fynediad i gasgliadau sy'n cael eu storio • Benthyciadau i sefydliadau eraill • Datblygu adnoddau ar-lein • Trafod casgliadau • Arddangosfeydd dros dro • Adnoddau dysgu, allgymorth, gwasanaethau benthyciadau • Teithiau o amgylch casgliadau Bydd gofyn i chi gadarnhau a ydych chi wedi cael asesiad mynediad yn y pum mlynedd diwethaf.
--	--	--

		Bydd gofyn i chi gadarnhau'r mathau o fynediad a rowch i ddefnyddwyr. Bydd gofyn i chi gadarnhau'r meysydd sy'n cael sylw yn eich cynllun mynediad a phryd gafodd y cynllun ei adolygu ddiwethaf. Gall eich cynllun mynediad fod yn ddogfen ar wahân, o fewn eich blaengynllun neu gynllun busnes neu mewn cynllun datblygu cynulleidfa.
--	--	--

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Byddwn yn edrych hefyd ar

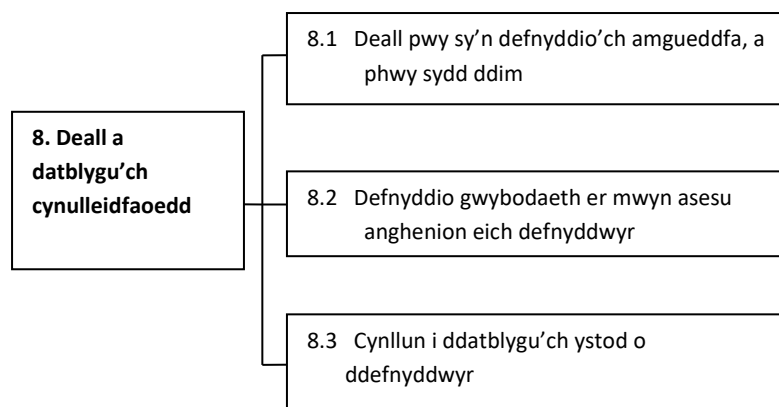
- Sut rydych chi'n cefnogi amgueddfeydd eraill sy'n gweithio mewn meysydd tebyg
- Eich rhaglen ymchwil, pa drefniadau staffio sydd gennych, i gefnogi ymchwil a sut caiff ymchwil ei chyhoeddi

Am beth rydym ni'n chwilio

- bod yr asesiad o fynediad wedi cael ei gwblhau o fewn y pum mlynedd diwethaf bod eich cynllun mynediad yn cwmpasu cyfnod clir o amser
- pa fathau o fynediad i'ch casgliad rydych chi'n ei ddarparu i ddefnyddwyr
- cydbwysedd y casgliad sy'n cael ei arddangos, a sut rydych chi'n cynnig mynediad i'r casgliadau nad ydynt yn cael eu harddangos
- sut rydych chi wedi blaenoriaethu a chynllunio i weithredu argymhellion o'ch asesiad o fynediad

8. Deall a datblygu'ch cynulleidfaoedd

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych bob un o'r canlynol:

8.1 Deall pwy sy'n defnyddio'ch amgueddfa, a phwy sydd ddim

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
8.1 Deall pwy sy'n defnyddio'ch amgueddfa, a phwy sydd ddim	Mae casglu gwybodaeth am bwy sy'n defnyddio'ch amgueddfa a phwy sydd ddim yn eich galluogi i ganfod mwy am eu hanghenion a'u disgwyliadau, ac yn eich helpu i gynllunio gwelliannau i'r ffordd yr ydych chi'n darparu'ch gwasanaeth.	Dylech fod yn ymwybodol o'r amrywiaeth o ddefnyddwyr a rhanddeiliaid cyfredol yn seiliedig ar ddata rydych chi wedi'i gasglu am eich cynulleidfa. Hefyd, dylech ymgynghori â'r rhai sy'n defnyddio'ch amgueddfa, a'r rhai sydd ddim, am y gwasanaethau rydych chi'n eu darparu a sut gellir diwallu eu hanghenion. Bydd angen i chi gadarnhau pwy yw'r rhai sy'n defnyddio'ch amgueddfa a'r rhai sydd ddim a pha ddulliau rydych chi'n eu defnyddio i gasglu data ac ymgynghori. Er enghraifft, arolwg neu holiadur ymwelwyr. Bydd gofyn i chi gyflwyno'ch cynlluniau cyfredol ar gyfer gwella'ch darpariaeth ar gyfer defnyddwyr cyfredol, a sut rydych chi'n gweithio gyda grwpiau sydd ddim yn cael eu cynrychioli ddigon. Gall eich cynllun fod yn ddogfen ar wahân, yn eich blaengynllun neu gynllun busnes. Os nad oes gennych chi gynllun, bydd angen i chi ddisgrifio hyn ar y ffurflen.

--	--	--

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-2

Nid oes angen i ymgynghori â'r rhai sy'n eich defnyddio a'r rhai sydd ddim fod yn gostus na llyncu adnoddau.

Mae'n bosib eich bod yn casglu'r wybodaeth hon yn rheolaidd yn barod. Hwyrach y bydd rhaid i chi drefnu cyfarfodydd yn ffurfiol drwy gymryd nodiadau a chofnodi safbwyntiau i'w defnyddio i ddatblygu'ch blaengynllun neu gynllun busnes. Hwyrach y byddwch chi am gynnal arolygon neu holiaduron byr gydag ymwelwyr i gasglu data hefyd.

Amgueddfeydd annibynnol – math 3

Dylai amgueddfeydd annibynnol mwy ystyried ymgynghoriad ffurfiol fel grwpiau ffocws rheolaidd o rannau amrywiol o'r cymunedau o bobl sy'n defnyddio'r amgueddfeydd a'r rhai sydd ddim.

Dylech safoni sut rydych chi'n casglu data ledled yr amgueddfa, gyda chategorïau penodol a pherthnasol o wybodaeth yn cael eu nodi a'u casglu o bob elfen o weithgarwch yr amgueddfa.

Dylech ystyried meincnodi'ch amgueddfa yn erbyn sefydliadau tebyg neu edrych ar eich data eich hun dros amser i olrhain cynnydd.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Amgueddfeydd prifysgol – mathau 1-3

Dylech ddefnyddio'r wybodaeth sydd gennych am eich defnyddwyr cyfredol a'ch dealltwriaeth o brif gynulleidfaoedd eich amgueddfa i lywio'ch blaengynllun neu gynllun busnes ac unrhyw gynlluniau strategol eraill (fel dysgu, datblygu cynulleidfaoedd, rhaglennu a mynediad i gasgliadau).

Defnyddiwch unrhyw ganllawiau neu ofynion gan eich corff llywodraethu wrth ystyried prosesau ymgynghori a gofynion ymgysylltu â'r cyhoedd.

Dylech safoni sut rydych chi'n casglu data ym mhob rhan o'r amgueddfa, a'ch gwasanaeth, gyda chategorïau penodol a pherthnasol o wybodaeth wedi'i nodi a'i chasglu o bob elfen o weithgareddau'r amgueddfa.

Dylech ystyried meincnodi'ch amgueddfa yn erbyn sefydliadau tebyg neu edrych ar eich data eich hun dros amser i olrhain cynnydd.

Amgueddfeydd cenedlaethol
Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw
Dylech ddefnyddio'r wybodaeth sydd gennych am eich defnyddwyr cyfredol a'ch dealltwriaeth o'r prif gynulleidfaoedd ar gyfer eich amgueddfa i lywio'ch blaengynllun neu gynllun busnes ac unrhyw gynlluniau strategol ehangach (fel dysgu, datblygu cynulleidfaoedd, rhaglennu a mynediad i gasgliadau). Gan ddefnyddio amrywiaeth o fecanweithiau sy'n briodol i'r rhai sy'n eu defnyddio a'r rhai sydd ddim, dylai amgueddfeydd cenedlaethol ffurfioli unrhyw ymgynghoriad maent yn ei gynnal. Dylech safoni sut rydych chi'n casglu data ar draws yr amgueddfa, ac unrhyw safleoedd cysylltiedig, gyda chategorïau penodol a pherthnasol o wybodaeth wedi'i nodi a'i chasglu o bob elfen o weithgareddau'r amgueddfa. Dylech ystyried meincnodi'ch amgueddfa yn erbyn sefydliadau tebyg neu edrych ar eich data eich hun dros amser i olrhain cynnydd.

Am beth rydym ni'n chwilio

- bod eich blaengynllun neu gynllun busnes yn nodi defnyddwyr cyfredol yr amgueddfa
- a yw'r ymgynghoriad â'r rhai sy'n defnyddio'ch amgueddfa a'r rhai sydd ddim yn briodol i faint eich sefydliad a'r math o sefydliad ydyw
- eich ymwybyddiaeth o ddarpar ddefnyddwyr a grwpiau sydd ddim yn defnyddio'ch amgueddfa ar hyn o bryd

8.2 Defnyddio gwybodaeth er mwyn asesu anghenion eich defnyddwyr

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
8.2 Defnyddio gwybodaeth er mwyn asesu anghenion eich defnyddwyr	Mae dadansoddi a gwerthuso gwybodaeth am eich defnyddwyr yn eich helpu i gynllunio gweithgareddau a rhaglenni'r dyfodol.	Dylai fod gennych chi brosesau ar waith i ymateb i sylwadau'r rhai sy'n defnyddio'ch amgueddfa a'r rhai sydd ddim yn y tymor byr a'r hirdymor gan ddadansoddi a gwerthuso'r rhain i gynllunio gwelliannau i'ch gwasanaethau. Bydd gofyn i chi gadarnhau bod gennych chi brosesau ar waith. Bydd angen i chi ddangos sut mae'ch dadansoddi a gwerthuso yn helpu i lywio blaengynllunio gan

		gyfeirio at adran berthnasol eich blaengynllun neu gynllun busnes.
--	--	--

Amgueddfeydd annibynnol – mathau 1-2

Byddwn yn disgwyl i chi werthuso profiad defnyddwyr o'r gwasanaethau rydych chi'n eu cynnig a dod i wybod am unrhyw beth sy'n eu rhwystro rhag cymryd rhan o bosibl. Dylech ddefnyddio'r canlyniadau i ddatblygu a gwella'ch gwasanaethau. Mae'n debygol iawn y bydd cyfeiriad at hyn yn eich blaengynllun neu gynllun busnes.

Amgueddfeydd annibynnol – math 3

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 1-3

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch – mathau 1-3

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Er mwyn gwerthuso'ch gweithgarwch yn ymwneud â phrofiadau ymwelwyr/defnyddwyr, dylech gynnwys amrywiaeth o offerynnau dadansoddi ac ymgorffori cymysgedd o ddulliau meintiol ac ansoddol.

Dylech ddefnyddio'r canlyniadau i ddatblygu a gwella'ch gwasanaethau. Mae'n debygol iawn y bydd cyfeiriad at hyn yn eich blaengynllun neu gynllun busnes.

Am beth rydym ni'n chwilio

- sut rydych chi'n gwerthuso ac yn dadansoddi gwybodaeth a data a gasglwyd a sut mae'n cael ei ddefnyddio i lywio gwaith cynllunio yn y dyfodol
- bod y dadansoddi a gwerthuso yn ddigon manwl ar gyfer maint eich amgueddfa a'r math o amgueddfa yw hi

8.3 Cynllun i ddatblygu'ch ystod o ddefnyddwyr

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?

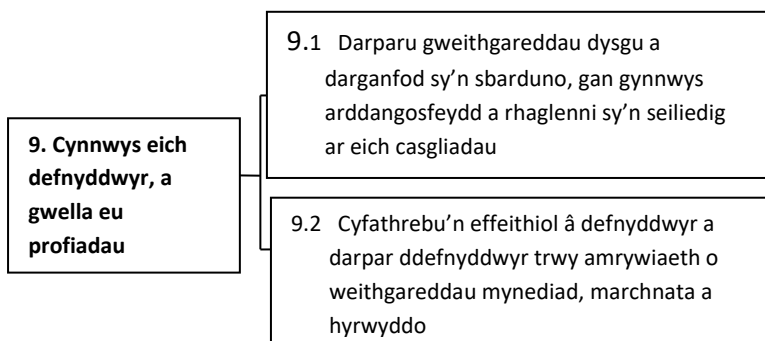
8.3 Cynllun i ddatblygu'ch ystod o ddefnyddwyr	Bydd dod yn fwy cynhwysol a hygyrch yn helpu eich sefydliad yn ogystal â'r bobl sy'n ymweld neu a fyddai'n hoffi ymweld. Byddwch yn cael gwell dealltwriaeth o bwy sydd ddim yn ymweld a pham. Byddwch yn gweithio gyda phobl yn unigol ac mewn grwpiau i oresgyn rhwystrau a welwyd sy'n eu hatal rhag cymryd rhan drwy gynllunio.	Dylech ddefnyddio'r wybodaeth rydych chi wedi'i chasglu a'i gwerthuso i lywio datblygiad cynlluniau i ehangu ystod y defnyddwyr a chynyddu niferoedd y bobl rydych yn ymgysylltu â nhw wyneb yn wyneb neu'n ddigidol. Gall y cynlluniau hyn gael eu cynnwys yn eich blaengynllun/cynllun busnes neu mewn cynlluniau strategol ehangach, er enghraifft cynllun datblygu cynulleidfia. Bydd angen i chi gyflwyno'ch cynllun neu ddangos ble mae'ch cynlluniau i ehangu ystod y defnyddwyr yn perthyn gan gyfeirio at adran berthnasol eich blaengynllun neu gynllun busnes a/neu ddogfennau cynllunio strategol perthnasol eraill.
---	--	---

Am beth rydym ni'n chwilio

- pa gamau rydych chi wedi'u cymryd i ehangu cynnig neu ddarpariaeth yr amgueddfa i bobl sy'n ei defnyddio a'r rhai sydd ddim ar hyn o bryd
- dealltwriaeth pam nad yw rhai darpar gynulleidfaoedd yn defnyddio'r amgueddfa a pha gynlluniau sydd gennych i ddileu rhwystrau i gymryd rhan
- sut rydych chi'n mesur llwyddiant eich cynlluniau i gynyddu cyfranogiad

9. Cynnwys eich defnyddwyr, a gwella eu profiadau

I fodloni'r safon, byddwch angen cyflwyno tystiolaeth bod gennych chi bob un o'r canlynol:

9.1 Darparu gweithgareddau dysgu a darganfod sy'n sbarduno, gan gynnwys arddangosfeydd a rhaglenni sy'n seiliedig ar eich casgliadau

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
9.1 Darparu gweithgareddau dysgu a darganfod sy'n sbarduno, gan gynnwys arddangosfeydd a rhaglenni sy'n seiliedig ar gasgliadau	Dylai amgueddfa ymateb i amrywiaeth eang o anghenion mynediad ac arddulliau dysgu. Dylai hyn fod o fewn ei gynnwys arddangosfeydd, dehongliadau, rhaglennu a marchnata. Dylai tîm cyfan yr amgueddfa ddeall rôl yr amgueddfa mewn dysgu, ymgysylltu a dehongli. .Bydd cael amrywiaeth o weithgareddau dysgu a darganfod yn sicrhau bod ystod eang o bobl yn gallu ymwneud â'ch casgliadau a rhaglenni.	Dylai fod gennych chi ddealltwriaeth glir o rôl yr amgueddfa mewn dysgu, ennyn diddordeb a dehongli Byddwch yn darparu amgylchedd dysgu ac ymgysylltu croesawgar ac ysgogol i ddefnyddwyr a chefnogi dysgu mewn amrywiaeth o ffyrdd, er enghraifft drwy sgysiau, cyhoeddiadau ac adnoddau dysgu. Dylech weithio gyda phartneriaid i hwyluso dysgu ac ymgysylltu effeithiol. Bydd gofyn i chi gadarnhau pa weithgareddau rydych chi'n eu defnyddio i gefnogi dysgu ac ymgysylltu.

		Bydd angen i chi ddangos ble mae'ch cynlluniau ar gyfer dysgu ac ymgysylltu'n perthyn gan gyfeirio at adran berthnasol eich blaengynllun neu gynllun busnes. Gallai fod mewn dogfennau cynllunio eraill neu lenyddiaeth ategol. Os byddwch yn dewis cymryd rhan yn y cynllun VAQAS, VAQAS Cymru, Cynllun Graddio Ansawdd Twristiaeth Gogledd Iwerddon, cynlluniau Welcome Host neu rai tebyg, gallech ddweud wrthym sut mae hyn yn helpu i lywio'r gwelliannau sydd gennych mewn golwg.
--	--	---

Amgueddfeydd annibynnol – math 1

Mae'ch gweithgareddau dysgu ac ymgysylltu yn debygol o gynnwys rhai o'r canlynol:

- Rhaglen o arddangosfeydd
- Rhaglen o ddarlithoedd neu sgysiau
- Grwpiau, sy'n crwydro ar eu liwt eu hunain neu'n mynd ar deithiau tywys
- Partneriaethau i gefnogi dysgu. Gallai hyn fod yn berthynas ag ysgol leol neu gysylltiadau â grwpiau cymunedol lleol.

Amgueddfeydd annibynnol – math 2

Mae'ch gweithgareddau dysgu ac ymgysylltu yn debygol o gynnwys rhai o'r canlynol:

- Rhaglen addysg wedi'i chefnogi gan ddeunyddiau dysgu
- Rhaglen o ddarlithoedd neu sgysiau
- Grwpiau, sy'n crwydro ar eu liwt eu hunain neu'n mynd ar deithiau tywys
- Partneriaethau i gefnogi dysgu ac ymgysylltiad. Ar lefel elfennol gallai hyn fod yn berthynas ag ysgol leol neu gysylltiadau â grwpiau cymunedol lleol.

--

Amgueddfeydd annibynnol – math 3

Bydd eich amgueddfa'n cefnogi grwpiau sy'n ymweld a bydd yn rhoi darlithoedd a sgysiau gan arbenigwyr pwnc. Cewch gynnig dysgu ffurfiol ar gyfer llawer o grwpiau addysgol a defnyddwyr.

Byddwn yn disgwyl gweld tystiolaeth o amrywiaeth eang o gyfleoedd dysgu ac ymgysylltu ar gyfer gwahanol ddulliau dysgu. Bydd gennych chi bartneriaethau sydd wedi ennill eu plwyf i gefnogi dysgu ac ymgysylltu yn yr amgueddfa.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – math 1

Mae'ch gweithgareddau dysgu ac ymgysylltu yn debygol o gynnwys rhai o'r canlynol:

- Rhaglen o ddarlithoedd neu sgysiau
- Grwpiau, sy'n crwydro ar eu liwt eu hunain neu'n mynd ar deithiau tywys
- Partneriaethau i gefnogi dysgu ac ymgysylltu. Gallai hyn fod yn berthynas ag ysgol leol neu â grwpiau cymunedol lleol.

Amgueddfeydd awdurdod lleol – mathau 2-3

Bydd eich amgueddfa'n cefnogi grwpiau dysgu ac yn darparu darlithoedd a sgysiau. Cewch gynnig dysgu ffurfiol.

Byddwn yn disgwyl gweld tystiolaeth o amrywiaeth eang o gyfleoedd dysgu ac ymgysylltu ar gyfer gwahanol ddulliau dysgu. Bydd gennych chi bartneriaethau sydd wedi ennill eu plwyf i gefnogi dysgu ac ymgysylltu yn yr amgueddfa.

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch – math 1

Cewch gynnig dysgu gyda darlithoedd a sgysiau rheolaidd gan arbenigwyr pwnc sydd ar gael i'r cyhoedd ehangach.

Byddwch yn gweithio mewn partneriaeth yn fewnol ac yn allanol i gefnogi cynigion dysgu ac ymgysylltu yn yr amgueddfa.

Amgueddfeydd prifysgol ac addysg uwch – mathau 2-3

Byddwn yn disgwyl gweld tystiolaeth o amrywiaeth eang o gyfleoedd dysgu ar gyfer gwahanol ddulliau dysgu.

Bydd o leiaf un aelod staff sy'n cael ei dalu yn gyfrifol am ddysgu. Dylai staff dysgu gael eu cynrychioli mewn timau uwch reoli.

Bydd ystod o bartneriaethau i gefnogi cynigion dysgu ac ymgysylltu yn yr amgueddfa.

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Byddwn yn disgwyl gweld tystiolaeth o amrywiaeth eang o gyfleoedd dysgu ac ymgysylltu i bobl sydd â gwahanol ddulliau dysgu.

Bydd nifer o staff dysgu yn eich amgueddfa, a byddant yn cael eu cynrychioli ymhlith uwch reolwyr ac mewn timau prosiect.

Bydd ystod o bartneriaethau i gefnogi cynigion dysgu yn yr amgueddfa.

Bydd angen i chi ddarparu copi o bolisi arddangos/arddangosfa eich amgueddfa.

Bydd angen i chi ddweud wrthym ni pa ymchwil a chyfleusterau sydd ar gael i ddefnyddwyr.

Bydd angen i chi ddarparu dadansoddiad sy'n dangos faint o bobl sydd wedi defnyddio'ch cyfleusterau ymchwil yn y 12 mis diwethaf.

Bydd angen i chi atodi rhestr o'r ymchwil y mae'ch amgueddfa wedi ei gyhoeddi mewn blynnyddoedd diweddar.

Bydd angen i chi gyflwyno copi o'ch catalog cyhoeddedig fel atodiad neu ddolen we.

Am beth rydym ni'n chwilio

- sut mae dysgu ac ymgysylltu'n cael eu cefnogi gan eich amgueddfa
- a yw gweithgareddau dysgu ac ymgysylltu'n adlewyrchu'ch casgliadau
- a yw adnoddau dysgu yn adlewyrchu'r gwahanol anghenion dysgu sydd gan bobl a sut rydych chi'n ymgynghori ag ystod eang o bobl i ddatblygu cyfleoedd dysgu
- gweld sut mae cyfleoedd dysgu ac ymgysylltu'n cael eu hyrwyddo a pha wybodaeth sy'n cael ei rhoi i unigolion neu grwpiau er mwyn hwyluso'u hymwelid

9.2 Cyfathrebu'n effeithiol â defnyddwyr a darpar ddefnyddwyr trwy amrywiaeth o weithgareddau mynediad, marchnata a hyrwyddo

Pob amgueddfa		
<i>I fodloni'r safon, byddwch angen:</i>	Pam mae hyn yn bwysig?	Pa dystiolaeth sydd ei hangen?
9.2 Cyfathrebu'n effeithiol â defnyddwyr a darpar ddefnyddwyr trwy amrywiaeth o	Bydd defnyddio'r dulliau diweddaraf a mwyaf effeithiol o gyfathrebu gyda'ch defnyddwyr yn	Bydd amrywiaeth o ffyrdd hygyrch a phriodol i bobl gael gafael ar wybodaeth

weithgareddau mynediad, marchnata a hyrwyddo	sicrhau bod pobl yn gallu ymgysylltu â'ch amgueddfa. Mae rhoi gwybodaeth am fynediad ar-lein yn cynnwys gwybodaeth ymarferol ddefnyddiol yn helpu i sicrhau ymwelwyr eu bod yn gallu cael mynediad i'r amgueddfa.	am eich gwasanaethau, mewn print ac ar-lein. Dylech gyhoeddi gwybodaeth am leoliad, sut mae cyrraedd yr amgueddfa, amseroedd agor, cyfleusterau a gwasanaethau yn cynnwys manylion arddangosfeydd a rhaglenni sydd ymlaen ar y pryd a mynediad i gasgliadau. Dylai'r wybodaeth a rowch gynnwys pa ddarpariaeth rydych chi wedi'i gwneud ar gyfer pobl sydd ag anghenion ychwanegol. Bydd gofyn i chi gadarnhau pa wybodaeth rydych chi'n ei darparu gan gyfeirio at gyfryngau print ac ar-lein. Bydd gofyn i chi lanlwytho dogfennau ategol neu roi dolenni i dudalennau perthnasol ar eich gwefan yn yr adran hon. Os oes gennych chi gynllun marchnata neu gyfathrebu, gallwch gynnwys hwnnw os hoffech chi. Gall enghreifftiau eraill gynnwys taflenni neu bosteri i ddangos eich deunydd hyrwyddo i ni.
---	---	--

Amgueddfeydd cenedlaethol

Amgueddfeydd cenedlaethol mewn enw

Bydd angen i chi ddweud wrthym sut rydych chi'n sicrhau bod ansawdd eich cyfleusterau yn briodol i'ch maint a'ch graddfa ac yn adlewyrchu'ch defnydd o enw cenedlaethol.

Am beth rydym ni'n chwilio

- gwybodaeth am eich trefniadau agor i wirio bod eich amgueddfa'n safle/gofod/adeilad ffisegol sydd ar agor yn rheolaidd
- pa wybodaeth gyhoeddedig rydych chi'n ei darparu ar-lein ac mewn cyfryngau print
- a ydych chi'n darparu gwybodaeth mewn fformatau hygyrch yn cynnwys ieithoedd heblaw Saesneg ac a yw'ch gwefan yn bodloni fformatau hygyrchedd safonol

- gwybodaeth wedi'i chyhoeddi am fynediad
- a ydych chi'n defnyddio gwahanol ddulliau cyfathrebu i gyrraedd gwahanol grwpiau o ddarpar ddefnyddwyr
- gydag amgueddfeydd sy'n genedlaethol mewn enw, a yw enw'r amgueddfa'n briodol i'w maint a'i graddfa ac yn adlewyrchu ansawdd cyfleusterau yn erbyn amgueddfeydd cenedlaethol neu genedlaethol mewn enw eraill

Ar ddiwedd y cais ar-lein neu'r ffurflen ymgeisio, bydd cyfle i chi rannu unrhyw lwyddiannau o bwys sydd wedi dod i'ch rhan yn y blynyddoedd diwethaf. Mae hyn yn helpu'r aseswr i dynnu sylw'r panel dyfarnu at unrhyw lwyddiannau allweddol.